617.

Arianus

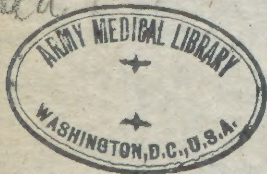
unknown edition (carm

Lyon, Mathias Huss, s. d.

Device of Huss on title-page.

JHG

Circa 1491–1500

[18. April 1492]

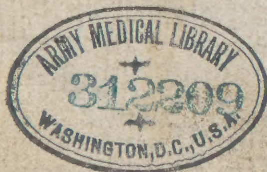
Pellechet 776.

Only one incomplete copy known in Par
In other copy also Colophon.

Compotus cum commento.

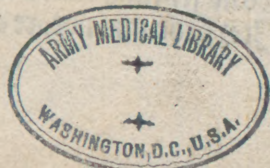

2

❡ Liber qui compotus inscribitur. Unā cū figuris ꝛ ma
nibus necessarijs tā in suis locis q̄ in fine libri positis in
cipit feliciter.

Ux orta est iusto Psamlista.
Ista verba possunt dupliciter cōsiderari. Pri
mo possunt dici de deo qui est lux vera. ideo di
cebat dauid. lux orta est iusto. Et de ista luce
dicitur. Joh. i. Erat lux vera que illuminat omnē
hominē venientē in hūc mundū. Secūdo ponitur de sciētia.
Et dicitur lux quasi scientē reddens lucidū. q꞉ facit hoīm
scientē esse lucidū. In quibus verbis ad cōmendationē sciē
tie duo breuiter tāgunt. Prio enī tangitur sciē altitudo p̄cio
sa p hoc quod dicit lux. secūdo largitudo gloriosa p hoc
q̄ dicit orta ē primū probat auctoritate ꝛ rōne. auctoritate
Isidori sic dicētis. Sciētia est fons indeficiens bonitatis
via sui saluatoris cognitio. ratiōe sic illud ē validū ꝛ p̄cio
sum quod de inualido ꝛ imperfecto facit validuꝫ ꝛ p̄fectū
sciētia est huiusmodi ergo ꝛc. maior est manifesta. minor de
claratur p philosophū tertio de aīa sic dicenteꝫ. Anima in
pricipio sue creatiōis ē tanq̄ tabula rasa in qua nihil dept
ctū ē depingibilis tū sciētijs ꝛ virtutibus. Primū probat
auctoritate. Boetij ꝛ ratiōe i p̄logo arismetrice sciētia en
eorū q̄ vera sunt ꝛ inpmutabilis essentie nostraqꝫ cōprehē
sione veritatis. Rōe. sic. Illud ē tanq̄ summū bonū quod
habet argitionē gloriosam. scīa ē hmōi ergo ꝛc. maior ē ve
ra minor pbatur p diffinitionē sciētie q̄ talis ē scīa ē q̄dā
habitus aīe rationalis nō innat⁹ sed acq̄situs oīm huma
narū reruꝫ indagatrix ꝛ totius humane vite gubernatrix q̄
scia sit habitus ptꝫ. q꞉ scia ē aliquod existēs in aīa. sꝫ omne
illud quod ē in aīa aut ē habitus aut potētia aut passio et
hoc testatur Aristo. i secūdo ethicorū q̄ scia non sit passio

patet q2 passiones sūt de voluntate. scientia nō est hm̄oi ergo [et]c. q nō sit potentia patet. q2 quilibet potētia sit a natura sicut irascibilis [et] cōcupiscibilis [et] sic relinq̄t q nō sit potentia q sit habitus aīe rationalis p3 p predicta q autē sit habitus nō innatus p3. q2 si ille habitus q̄ est scientia esset innatus aīe. omnia aīam habētia haberēt istum habitū a natura quod est falsum q sit habitus humanarū rerū indagatrix [et] gubernatrix. p3 q̄a sine sciētia nihil pōt gubernari. Et quod sit habitus toti9 vite humane eiusq3 gubernatrix. patet p phm̄ secundo mēthaphisice. Ubi dicit q sapiētis est alios regere [et] ordinare. nec ab aliis ordinari. [et] q2 oīs sciētia ad dei cognitionē ordinata est [et] deū cognoscere nō possum9 nisi per domū testāte dauid. Deus in domib9 suis cognoscetur ideo domū dei cognoscamus necessario. Un de dicit beat9. Augustin9. q quattuor sunt necessaria in domo dei. s. grāmatica ad verba dei exponēda Musica ad laudes dei decātandas. Jus canonicum ad iura ecclesiastica deffendēda [et] discernēda. Cōpot9 ad festa mobilia [et] īmobilia inuenienda. Post videndū est q̄d sit tp̄s Tempus ē quo mūdus incipit [et] mūdus finiet. Tp̄s sic diuidit p perigenesim [et] ē perigenesis spaciū. xv. mille annorū. [et] hoc mapie a magis [et] philoz ophis denoīatum est dicūt eni q omnes stelle [et] planete se mouētes i celo post tm̄ tempus redibūt in eadem pūcta in q̄bus create fuerūt. perygenesis diuiditur i etatē que cōtinet tria milia ānorū vel eo circa. Et sūt septē etates secūdum antiquos. Vn̄ v[er]sus. Incipiens abadam q̄ formauit deus etas. Ad noe trāsiuit prima. seq̄ns ad abraham. Ad dauid extēdit se tertia. quarta sub iudeas trāsmigrantes i babilone fuit. q̄nta petit cursum xp̄i venientis ad ortū. Ad finē mūdi currere sexta parat Clauditur in requie sanctorū septima cui9. Claudere fulgorē vespere nulla parat: Itē debemus notare annos acreatione mūdi

Vsqȝ ad natiuitatē dñi. sunt eñi quinqȝ milia annoruȝ et du centos minus vno vñ xsus. Quingentos decies cum bis centum minus vno. Anno dic ab adam donec verbum ca ro factum. Etas diuiditur i euum. Est autem euum spaci um mille annorū. Nulla enim tabula excedit mille annos Euum diuiditur in seculum. Et autem seculum spacium centum annorum Seculum diuiditur in inditione. Et est inditio spacium quindecim annorum. Inditio diuiditur in lustrum. Et est lustrum spaciu quinqȝ annorum. Lustruȝ diuiditur in annum. Annus diuiditur in quattuor tēpora. scȝ in ver. estatem autumpnū et hyemem. Et quodlibet isto rum in tres menses. et quilibet mēsis in quattuor ebdoma das. et q̄libet ebdomada in septē dies et quilibet dies i q̄t tuor quadrantes. et quilibet quadrans in sex horas. et quelibet hora in quattuor pūcta. et quolibet pūctu in decem mo menta. et quolibet momentū in duodecim vncias et q̄libȝ vncia in vigintiocto athomos. Athomus est ita paruum sp acium q̄ nō potest plus diuidi ꝓpter sui breuitatē dicit autē athomus ab a quod est sine et thomos quod ē diuisio quasi sine diuisione.

¶ Domaȝ in magno cōpoto tradite sunt multe re gule et diuerse a magistro Alexādro de villa dei et a quibusdā alijs ad inueniēdū hec festa mobi lia. et hoc sub dispēdio multū longo. Et q2 ꝓlixi tas ē mater ignorātie et etiā cecitatis. ideo aduersis diuer se tabule tradite et edite fuerūt in quibus per vnam solam litteram dicta festa mobilia possūt sciri. Et q2 de facili ex scriptorum vitio et ignorantia errare possumus ideo super uenerunt alij quorū quidam prosaice. alij vero metrice hāc doctrinā iuncturis manus sinistre describere voluerūt. In ter quos fuit magister. Amanus qui hanc doctrinā in iun cturis quinqȝ digitorum manus sinistre euidēter edocuit

Ideo causam quadruplicē inquiramus.scȝ causam efficiē
tem.materialē.formalē ꝛ finalē.Causa materialis ē omne
illud quod in isto libro continetur.scȝ compotus metric⁹.
Causa formalis est duplex. Ut in aliis libris scilicet for-
ma tractādi ꝛ forma tractat⁹.Forma tractandi est mod⁹
agendi qui est metricus.Forma tractat⁹ est diuisio libri ꝑ
capitula ꝛ capituloꝝ per partes minus principalis.Cau-
sa efficiens fuit magister. Anianus qui hunc librū compo
suit.Ut dictum est . Causa finalis .Ut perfecto libro ꝛ me
morie commendato possumus ad maiorem temporis no
ticiam ꝑuenire. Subiectumqȝ huius libri est tempus se
cundum cursum solis ꝛ lune consideratum.Causa suscep
ti hui⁹ opis est ut habeamus noticiam tēporis in aliqua
sui parte declarare. Utilitas maxima est qȝ ut tangit̄ in
magno compoto.Pudibūdum ē illud quod laici sciūt cle
ricos ignorare.s.qn̄ clerici nesciunt respondere de festis si
ne compoto.scȝ quinqȝ festa mobilia in loco debito situa
re.Alia utilitas quia illud quod habemus in magno cō
poto per multas regulas in iuncturis manus sinistre et
sub paucis regulis potest sciri.Supponitur autem astro
logice scientie cum ibi de tempore siue cursu solis ꝛ lune
determinet̄.Titulus talis est Incipit compotus manualis
a magistro.Aniano metrice cōpilat⁹ ad ignorantiā tēpo
ris expellandā.Hic titulus bon⁹ est. quia hic tanguntur
quattuor cause.s.causa materialis per hoc quod dicit cōpo
tus manualis.Causa formalis per hoc quod dicit metric⁹
Causa efficiēs ꝑ hoc quod dicit a magistro Aniano.Cau
sa finalis ꝑ hoc quod dicit ad ignorantiam tēporis expel
lendā.ꝛ ista debent queri in principio cuiuslibet libri.Uer
sus.Forma uel efficiens cum causa material'.Finis ꝛ Uti
litas.cui parti phylosophie.Detur q̄s titulus operis que
causa recepti.Principio libri debent hec omnia queri.Et

quia diuisio valz ad plura scilicet ad memoriã firmiorẽ ha-
bendam ꝛ ad faciliorẽ acceptionẽ.ꝛ ad euidentiã plenioreꝫ
Ideo iste liber diuiditur. In prima pte proponit ponere de
nominatione sui libri. Et in secunda parte prosequit̃. Pri-
ma pars cõpotus est talis. Secunda ibi Quattuor i par
tes. Et ista in duas. In prima parte ponit quandam diuis
onem quadruplicem secundo prosequitur de menbris. Se
cunda ciclus solaris. Et hec diuisio lectionis. In prima p
te dicit actor. iste compotus ꝓprie dicitur manualis. quia ĩ
leua manu id est in sinistra. compotus est nobis notus cir-
ca istam partem breuiter tria sunt notanda. Primo q̃d sit
compotus ꝛ vnde dicatur. Secundo de nominibus digi
torum: Et tertio de iuncturis eorundem compotus sic dif
finitur. Compotus est scientia considerans tempora distī
cta secundum cursum solis ac lune. prout ad vsum ecclesie
dinoscitur pertinere. Scientia ibi ponitur tanq̃ gen̄ id
est tanq̃ superius. quia illud est superius a quo nõ conuer
titur consequentia subsistendi vt describitur in post predi
camentis. Per hoc quod dicit tempora considerans. deno
tatur materia huius libri scilicet compoti. quoniam tẽpus
est materia circa quam agit compotista non tamẽ dico tẽ
pus consideratum quolibet modo. sed secundum motuꝫ so
lis ꝛ lune. ꝛ differt compotus ab astrologia sicut pars a
suo toto. quia compotus considerat solum motum solis ꝛ
lune. sed astrologia totum motum omnium planetarum.
Et dicitur compotus a computo computas. nõ quia com
putare doceat. sed quia computando docetur. Est aũt cõ
potus duplex. scilicet philosophic̄ ꝛ vulgaris siue ecclesi
astic̄. Philosophic̄ est q̃ nullas diminutiões tẽporis di
mittit. ꝛ ẽ infallibilis. Ecclesiasticus siue vulgar e estille
q̃ aliquas diminutiões tẽporis dimittit ꝛ ẽ sepe fallibilis

Et sciendū est q in anno sunt trescenti sexaginta quinqꝫ dies et sex hore de quibꝫ fit vna dies naturalis in quarto anno qui dies bissextus nūcupatur. Postea ad secunduꝫ accedendū est. s. dicere de nominibus digitorum. Primꝫ digitus grossior vocatur pollex: quia pollet i grossitudine vel fortitudine respectu aliorum digitorum. Secūdus vocatur index quia mediante ipso indicamus res quas vidẽmus. Tertius vocatur medius: quia stat in medio aliorꝫ Quartus vocatur medicus: quia medicinalis est vel q̄a phisici magis illo vtūtur q̄ alijs: vel quia eius vngula venenum nō patiꝫ. vel quia in illo consuetum est ponere annulos medicinales. Quintus vocatur auricularis q̄a aures mūdat vel minimus quia sit minimus aliorum. Post hec dicẽdum est de tertio. s. de nominibus iūcturarum. Primo incipiẽdum est in loco inferiori. in quo est iūctura indicis. que radix appellatur. Secūda iūctura supra radix appellatur. Tertia iūctura secunda supra radix. quarta vocatur summitas. Quinta subungula. Sexta secūda subungula. Septima grossa radix. Patet ergo q in quolibet digito sunt septem iūcture excepto pollice in quo solum sūt quinque. nec plures nec pauciores

Compotus est talis proprie dictus manualis
Leua manus totũ nobis facit hũc fore notum

¶ Quattuor in ptes &c. In ista pte actor psequit̃ de suo intẽto, & dicit q̃ iste liber diuidit̃ in quatuor partes. In prima determiatur de ciclo lunari. In secunda de ciclo lunari. In tertia de festis mobilibꝫ. In quarta de quatuor temporibꝫ anni partes patebunt.

Quatuor in partes opus hoc distinguere debes
Dat ciclum prima solis luneq̃ secunda
Tertia dat festa distinguit tempora quarta
Ciclus solaris septem quater occupat annos
Ac in iuncturis totidem poni decet illos

¶ Ciclus solaris. In pte p̃cedẽti actor posuit quãdã distinctionẽ quadrumẽbrẽ. hic psequitur de mẽbris. Et diuiditur in quatuor ptes scdꝫ q̃ sũt quatuor mẽbra. Pria ibi. Ciclus solaris. Scda ibi Ignorãs nũeꝝ. Tertia ibi. Per clauis nũeꝝ. Quarta ibi. Per petra detur. Item prima i duas: qm̃ in prima pte docet situare in manu sinistra. Et ratio ẽ quia pmptior est ad ɔputandũ q̃ dextra. Secundo ex illa situatõe docet inuenire lrãꝫ dñicalẽ in quolibet anno. Scda. si forsan nescis. Prima in duas. Prio docet situare p vnũ ɔsuꝫ in generali. Scdo p quattuor in speciali. Prima Filius esto. Scda fructus alit canos. Item prima in tres. Prio facit qd dictũ ẽ, secũdo rectificat. Tertio declarat quoddã suppositũ. scda. Solaqꝫ iũcturaꝫ. Tertia Tũc. bissextꝰ erit. In pria pte dicit actor q̃ ciclus solaris efficit ex. xxviij. annis & i iũcturis quattuor digitoꝝ. s. indicis. mediij. medici. & auricularis põt situari. qꝛ q̃libet digitꝰ hꝫ septẽ iũcturas. vt visum est supra & sic cuꝫ sint quatuor digiti habent̃ vigintiocto iũcture. In istis aũt iũcturis situantur vigintiocto anni cicli solaris.

¶ Sequit̃ descriptio manꝰ sinistre ad cognoscendũ noĩa digitoꝝ necnõ iũcturaꝝ tam in parte interiori q̃ exteriori.

medius
Index
Prima sub
ongula
Prima sub
ongula
Prima sub
ongula
Scdā sub
ongula
Scdā sub
ongula
Scdā sub
ongula
Scdā sub
ongula
pollex
Summitas
pollicis
Grossa ra
dix medici
Grossa ra
dix medii
Grossa ra
dix indicis
Radix
pollicis
Manus sinistra p
parte exteriori

Index.
Medius
Medicus
Auricularis
Pollex.

Summitas indicis
Summitas medii
Summitas medici
Summitas auricularis

Tertia supra radicem
Tertia supra radicem
Tertia supra radicem
Tertia supra radicem

Secunda supra radicem
Secunda supra radicem
Secunda supra radicem
Secunda supra radicem

Summitas pollicis
Supra radicem
Radix pollicis

Prima radix indicis
Prima radix medii
Radix medici
Radix minimi sive auricularis

Man9 sinistra p pteriã variat.

Hinc imponatur iuncturis postea versus
Filius esto dei celum bonus accipe gratis
Filius f signat annum primum manifestat
Solis et indicis banc radix tenet esto dat equam
Uult medii radix anni iunctura secundi
Et sic de reliquis facies velut ordo requirit
Primo ponuntur radices inde sequuntur
Iuncture medie postea sunt relique
Uersu finito tu sumas bunc iterato
Dum radix tacta minimi sit que manet extra
Solaque iuncturam deposcit dictio solam
Omni iunctura minimi sit dictio bina
Propter bissextum minimus nam denotat illum
Fructus alit canos el gelica bellica danos
El genitrix bona dat finis amara cadat
Dat flores anni color eius gaudia busti
Cambit edent grifo boabel dicens fiet augur

¶ Hinc imponatur. Hic docet actor situare predictos annos in iūcturis manu sinistre p istum versum. Filius esto dei in quo sunt septem dictiones. Prima icipit ibi Filius p quā debemus intelligere f et p f primū anni solarem. Secunda incipit ibi. Esto p quā debemus intelligere secundū annū in solarem Tertia incipit ibi. Dei. p quam debemus intelligere tertium annum et sic consequenter de aliis. Unde ista dictio filius debet situari in radice indicis

Secunda dictio scilicet. esto. debet situari in radice medij ¶ Tertia dictio scilicet dei. debet situari i radice medici. Quarta et quinta in radice auricularis et hoc pp̄ter bisseptum. Postea debemus redire ad supraradicē indicis et ibi situare accipe. et sic de alijs duplicando semper minimum digitum pp̄ter bisseptum ut dictum est. ¶ Primo ponuntur. dicit actor q̄ radices digitorum debēt primo poni ita q̄ primo ponitur radix indicis. deinde radix medij. postea radix medici deinde radix auricularis. Postea debemus reuerti ad supra radices indicis. medij. medici et auricularis per ordinē. Et deide ad secūdas supraradices. et alias iuncturas per ordinē usq3 ad grossam radicē auricularis q̄ est extra et ibi situatur accipe gratis propter bisseptum ¶ Postea dicit actor q̄ versu finito debemus reincipere et situare in iuncturis ut dictum ē supra ¶ Solaqz iuncturam. Dicit actor q̄ in una iunctura debet situari sola dictio huius versus ffilius esto dei. tamen i iuncturis auricularis seu minimi digiti debēt poni due dictiones propter bisseptum qui denotatur per istum digitū ad denotandū q̄ due littere concurrunt in anno bisseptili ¶ Item nota q̄ prime littere istarum dictionum debent poni pro litteris dominicalibus non curādo de al[...]s ¶ Item nota q̄ sol sic diffinitur. Sol est mundi oculus firmamenti pulcritudo. celi dator: fons totius caloris planetarum rector ānorum d[...]uisor temporum distinctor. et orbis dispensator. Et dicitur per ethimologiam. quasi solus lucens vel quasi supra omnia lucēs. ¶ ffructus alit. In ista pte docet actor breuiter inuenire litteras dominicales. dicēs. si tu vis scire inuenire litteras dominicales cuiuslibet anni. Tu debes istos quattuor versus in iuncturis quattuor digitorū manus sinistre situare. ita q̄ primus versus scilicet. ffruct9 alit. seruit primo digito scilicet indici. ¶ Et genitrix seruit. secundo.

Dat flores seruit tertio. cambit edent. seruit quarta ita q de tribus primis versibus debemus accipere solum primã litteram cuiuslibet dictionis. Et de quarto debemus accipere duas primas litteras duarum primarum sillabaruz et hoc propter bissextum. vt patet de. Cambit. c. et b. de edent e et d. et sic de alijs dictionibus. Versus deseruientibus minimo. ¶ Item notandum est q in anno bissextili prima littera dominicalis q̃ incipit in circuncisione domini finit cursum in festo beati Mathie semper. et secunda incipit illo festo et durat per totum annum. ¶ Item nota q secundum diuersos annus habet diuersa principia quorum opiniones compotiste in aliquo sequuntur. Latini enim icipiunt annum suum in Januario talem rationem habẽtes q sol in illo mense habet ortum et tẽdit ab inferiori hemispherio ad superius hemispherium ¶ Hebrei vero incipiunt annum suum in Martio talem rationem habentes q ver oritur i illo mense et in vere omnia renouantur. Alij autem habẽt aliam rationem. quia duodecim signa sunt inz zodiaco. et ordinãtur secundum ordinem mensium. Vnde cum aries sit primum signuz quod Martio attribuitur videtur q annus in Martio debeat incipere. Alia ratio est quia mũdus factus fuit in Martio. Vnde principium mundi renouat g. tertia Martis. Egiptij vero incipiunt annum suum in septembri quoniam i illo mense et colligunt fructus suos et colligunt omnia que debent sufficere ad victum totius anni. Compotiste imitantur exordium latinorum in hoc q in Martio renouantur concurrentes et regulares feriales Vnde illud. Sũt in marte noui concurrẽtes et regularis Egiptios imitamus in hoc q in Septembri renouãt regulares lunares. vnde illud. lunares nonas habet septembet epactas. Cicli solaris est adequatio cursus solis per annos integros. septimanas et dies. Numerus iste scilicet

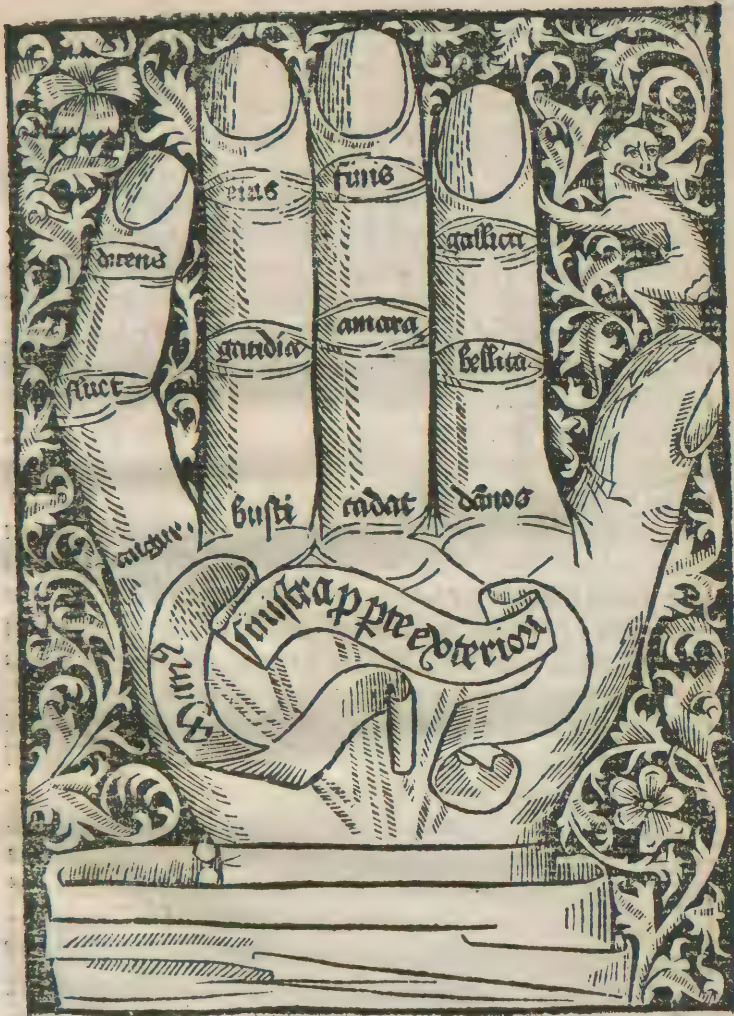
Vigintiocto per que sequuntur littere dominicales et feriales et bissextus vocatur ciclus solaris et situatur in iuncturis quattuor digitorum qui quattuor simul sumpti habent vigintiocto iuncturas. et prima iunctura primi digiti scilicet indicis in qua ponitur f d est pars interior manus et pes iuncture in qua f d est exterior vel grossa ratio propter quod idem est et semper in articulari ponuntur due littere ad denotandum bissextum et situatur per istum versum. Filius esto dei celum bonus accipe gratis

¶ Descriptio manus sinistre tam a parte interiori quam exteriori ad cognoscendum litteram dominicalem et bissextum nec non ciclum solarem

esto
celum
accipe
filius
dei
bonus
gratis
esto
celum
accipe
filius
dei
bonus
accipe
gratis
filius
esto
dei
celum
bonus
Manꝰ sinistra p pteriterion

nunc
esto
gratis
recipe
gratis
bonus
filius
esto
bonus
celum
dei
recipe
gratis
Man9 sinistra p ptẽ exterior

dat
el
bona
annos
anni
genitrix
alit
flores
fructus
El
Dat

dicens
fluct
finis
gaudia
amara
gallica
bellica
busti
cadat
dãnos
sinistra ppte exterior

¶ Tūc bisseptus erit. In pte pcedēti actor fecit mētionem de bissepto hic determinat de ipso. Et diuidit istā ps i duas. Prio facit ꝙ dictū ē. Scdo remouet dubiū. qm̄ prio docet inuenire bisseptū. scdo docet situare ipm. Secūda ps Bisseptū septe. Et illa ps in duas. Prio facit quod dictuꝫ ē. Secūdo remouet dubiū. Secūda posteriori dte.
Prio dicit actor ꝙ bissept' fit quotiēscūqꝫ anni ab in carnatione dn̄i pn̄t diuidi p quatuor ptes equales ut dū habemus quatuor octo duodecim. sexdeciꝫ. xx. ⁊ sic de alijs. circa istā ptē notādū ē ꝙ dria ē inter ciclū solarē ⁊ ānū solarē qꝛ cicl' solaris cōtinet. xxviij. ānos. ⁊ ann' solaris cōtinet trescētos ⁊. lxv. dies cū. vi. horis Vn̄ si aliqs q̄rat quare i ciclo solari. xxviij. āni nec plures nec pauciores sunt. rn̄dē dū est ꝙ ātiq astronomi de cursu solis dubitātes cōgregauerūt se. ⁊ iuerūt in quosdā mōtes altos i arabia ⁊ qdaꝫ inter eos pitissim' vidit solē faciētē cursuꝫ suū ⁊ ordinauit in quodā astrolabio ⁊ ꝙ sol faciebat cursū suū i prio anno in prio pūcto iuenit ⁊ sic de discurrēdo vsqꝫ ad. xxviij. ānos. ⁊ xx. pūcta ⁊ tūc vidit ꝙ sol non ibat vltra sꝫ regrediebat' in prio pūcto. idō dicit ꝙ cursus solis continebat. xxviij. ānos nec plures nec pauciores. Secūdo nota ꝙ duplex ē ann'. s. ann' solaris ⁊ ānus lunaris ⁊ de illo āno lunari hēmus i cap. de cursu lune. Et ali' ānus solaris q sic diffinit'. Ann' solaris ē aliquod spaciū tpis i quo sol pagrat cursū suū p zodiacū trāseūdo p equinoctia ⁊ solsticia redeūdo ad illud punctū a quo icepat moueri. et dr̄ ann' ab eo is vel ab an ꝙ ē circū vel circa qꝛ cernit ⁊ circūdat cursuꝫ solis. Ad euidētiā pdictorū notādū ē ꝙ duplex ē solsticiū. s. solsticiū hyemale. ⁊ solsticiū estiuale. Solsticiū hyemale ē qn̄ sol ē i vltimo gradu nec ampli' dscēdere pōt. ⁊ tūc nobis remouet' calor ⁊ generat' frig'. ⁊ tūc nox hꝫ. xvi. horas dies vo octo Solsticiū estiuale ē qn̄ sol ē in supiori gradu nec pōt plus

ascendere et tūnc nobis appropinquat et generat maxia ca liditas et tūc dies hz.xvi.horas nox vero octo. Itē nota φ duplex est eq̄noctiū.s.vernale et eq̄noctiū autūnale. Eq̄no ctiū vernale ē qñ sol ē in medio cursus sui ascēdendo et tūc dies equat nocti.et incipit in kalen.aprilis Eq̄noctiū autū nale est qñ sol ē in medio cursus sui in descendēdo.et dr̄ eq̄ noctiū ab equo eq̄s q2 tūc dies equat noctib2. Item solsti tiū quasi solis statio et dr̄ a sol et statū tij.q2 tūc sol stat in intima vel i supiori pte Itē nota φ diuersi diuersimode ice perūt annū suū. Numa pōpeī2 q̄dam rex incepit i solstitio hyemali q2 tūc sol incipit ascēdere. Alij xo sicut romulei i ceperūt annū suū iuxta eq̄noctiū vernale.q2 tūc oia ridēt et virēt. Et secūdū theologos mundus fuit creat2.xv.kalen aprilis. Alij xo inceperūt annuz suum i eq̄noctio autūnali Iuxta illud dictū genesis producat terra herbā virentez et faciētē fructū iuxta genꝰ suū et q2 autūnꝰ est tp̄s fructuosū dicebat mūd2 esse fctm̄ i autūno.nos xo catholici illa pri cipaliter imitamur qm̄ in Janu.incipim2 claues nr̄as et au reū numerū et in Mar.incipim2 ꝯcurrētes et regulares feri ales et in septēbri epactas et regulas lunares embolisma les ānos Item nota φ ann2 solaris fit extrecenti.lxv.die b2 cū sex hor.s3 q2 secūdū actorē istū ꝫvulgarē ꝯpotū rema nent.vi.hore singulis ānis adcōfusionē oīm tollendā nam fieret cōfusio si vn2 terminaret in meridie et alter in vespe vel circa vespas.iō statuerūt cōpotiste.φ sex hore primi an ni et sex secūdi et sex tercij et sex quarti cōstituerēt vnū diez naturalez et supadditio illi2 diei vocat bissext2 et ille bisse xtus situatur sexto kalen.martij et duos dies supra vnā lit teraz cōputātur s3 si q̄ratur quare magis dies bissextilis attribuatur februario q̄ alijs mensib2 Rn̄dēdum est φ fe bruarius est minor alijs mensibus.vel quia est vlterior se cundum illos qui annum suū inceperunt in marcio. et ideo

Ultimus dies in ultimo mēse collocat. Et nota qꝫ bisseptus dr̄ a bis qꝫ est duo ꝛ ex quod ē sex. qꝛ in vi. kalen. martij du o dies ꝯputatur supra vna līa. Item nota qꝫ si nō obserua retur dies bisseptilis infra multos annos cōtingeret diē natalis domini celebrari vbi annūciatio dominica celebra tur. Et etiam peius inconueniens sequeretur. qꝫ vbi cele brantur natiuitas beati Johānis baptiste ibi contingeret celebrari natali natalem vel natiuitatē dn̄i. Et similiter i quolibet signo. ideo ad remouendum illā confusionem et ad obseruandē auctoritatē beati Johānis baptiste dicētis sic. Te oportet crescere me aūt minui. qꝛ sol incipit ascēde re in natiuitate tua ꝛ in mea incipit descēdere. ideo de qua tuor ānis in quatuor ānos habemꝰ vnā diē vacātā a qua bisseptus ortus est ꝛ semꝑ hꝫ tenere festa fixa in eodem tē pore. ideo fit bisseptus. Verūtamen cōpotiste nō potuerūt remouere quin festū beati Johannis baptiste celebraretur duodecim diebus post descensum solis. qꝛ sol incipit decre scere in festo beati Barnabe. ꝛ similiter nō potuerūt face re quin festum natiuitatis domini celebrarek. xij. diebus post ascensum solis. quia sol incipit ascendere in festo btē Lucie posteriori die. Hic remouet actor dubiū. qꝛ aliqs pos set querere in qua die festū beati Mathie celebrarek anni pori vel posteriori qꝛ sunt duo dies supra vnā līam cōpu tandi. Illud dubiū remouet ꝛ dicit quod debet celebrari in posteriori. Et rō est. qꝛ si celebrarek in pria die bis i āno celebraretur quod ē incōueniens. iō celebrak in vltimo die

Tunc bisextus erit per partes quatuor equas
Annos partiri cum poteris domini
Bisextum sexte martis tenuere kalende
Posteriori die celebrantur festa mathie
Sabbata si teneant ibi non alibi celebrantur

¶ Si forsan nescis. Supius actor determinauit de anno bissextili & de situatione illius & de ãno solari. & de ciclo ipius anni Hic docet variationẽ ipsius oñdens litterã dñicalẽ cuiuslibet anni. Et diuidit ista ps i duas Prio facit quod dictũ est. Secũdo determinat de cõcurrẽtibus. Secũda tu cõcurrentes Pria in duas. quoniã in pria facit quod dictũ est. Secũdo rectificet. secũda. Semp põtes. In prima pte dicit actor ꝙ si nescis litterã dñicalẽ. & velis scire quotus est annus solaris tu debes remouere octo annos ab annis incarnationis dñi qꝛ iã transierant octo anni cicli solaris qñ xp̃s natus ẽ Et postea debes diuidere totã summã p viginti octo. & illud quod remanebit ex tali diuisione ostendet tibi quotus est annus solaris & si nihil restat a tali diuisione tunc eris in octauo anno cicli solaris. Ita ꝙ prima radix indicis pro primo cõputet. & radix medij pro secũdo & radix medici p t̃cio & sic de alijs. Itez si velis scire q̃ littera sit dñicalis alicuius anni. scito prius quotus est annus solaris cuius litterã dñicalez vis scire. Nam talis erit littera dñicalis p totũ ãnũ qualis erit littera prima alicuius dictionis huius versus. Filius. esto dei. vel illa dictio que cadet in iũctura vbi situat annus de quo queris. vel q̃ erit prima littera alicuius dictionis istorũ versuũ Fructus alit canos. El genitrix. Dat flores. cãbit edẽt. Verbi gratia sit hic tertius annus cicli solaris. qꝛ ille numerus ternarius cadit in radice medici: prima dictio supradicti versus scilicet. Dat flores cadit in illa iunctura vel tertia dictio huius versus Filius esto dei. Tũc p illo anno habebis D p littera dñicali. & sic de alijs. Sequit illa paris: Octoibis ex centum Hic ponit quendam versum propter illos qui nesciunt algorismum. & dicit ꝙ ex mille partitis per octo remanẽt viginti & ex centum partitis per octo remanent quindecim.

¶ Auges iuncturas. Dicit actor ꝙ si velis scire vel q̃re

re de ciclo solari p tēpore futuro vel p tēpore preterito. tu debes augere iuncturas iam habitas. i. tu debes cōputare vltra iūcturas iā numeratas vel habitas p ciclo solari futuro Sed p ciclo solari p̄terito tu debes remouere a iūcturis iā habitis tot iūcturas quot ānos velles scire p̄teritos cōputādo retrograde. Semp p̄ntes. Dicit actor q in tali numero debes excludere p̄ntem ānū tā p p̄terito q̄ p futuro. i. tu nō debes cōputare illā iūcturā in qua tu es p anno cicli solaris. sed debes incipere et cōputare i iūctura sequēti p futuro et in iūctura precedenti pro preterito.

Si forsan nescis que littera tu domini sit
Et quotus est solis annus cognoscere queris
Annos a domini demas annis prius octo
Perque quater septem domini diuiseris annos
Dat quotus est solis annus quicquid remanebit
Et si nil restat tunc supremum fore constat
Octo bis et centum remanent ex mille viginti
Mille quadringenti diuisi nil tibi donant
Juncturas auges quotiens numerum superaddes
Sed pro preterito iuncturas tu remoueto
semper presentes annos excludere debes
Quartaque iunctura dat centum milleque quinta
eiusdem digiti iuncturaque sit tibi finis
Que quartam partem numerum tibi finiet omnem

¶ Tu cōcurrētes dicto de inuētione littere dn̄icalis dicēdū est de concurrētibus et de regularibus ferialib9. Et diuiditur in duas ptes Primo determinat de cōcurrētibus et regularib9 ferialibus valētibus ad initium cuiuslibz mēsis. In secunda parte determinat de mensibus. Secunda pars. Annus solaris. Prima in duas. Primo facit quod dictum est. Secundo docet fructum. Secunda. Stant

feriā mēsis. Prima in duas. Primo determinat de cōcurrē tib. Secūdo de regularib feriatib. et qr vnū nihil facit sine alio. tō primo determinat de vno secūdo de alio Secū da mensis cognosces. In prima pte dicit actor q nō possu mus cognoscere cōcurrentes p lrās dominicales : qm si a sit littera dominicalis habem sex p cōcurrentib si b ha bem qnqz. si c habem quatuor. si d habe m tres. si e duo. si f vnū. si g septē. Et scitis lrīs dominicali bus possumus fi naliter scire de cōcurrentibus. Deinde docet hoc p aliam regulam siue rationem dicēs q cōcurrens est totus in an no quota feria denotatur p istam litteram f positam in ter tia die marcij. quoniā si f sit prima feria habemus vnuz p cōcurrēte. si secunda habem duo ⁊c. Unde videamus qd sit cōcurrēs. Cōcurrens ē numer variabilis siue imagina bilis datus āno ad inueniēdū initialē feriā cuiuslibet men sis illi cui ē cōcurrens piūctus cū regularibus feriatib Et dr concurrens a cōcurro ris. qr cōcurrit cū regularib feriatib cuiuslibet mēsis ad inueniendū initialē feriā cu iuslibet mēsis. Et fuit inuēt cōcurrens ad habendū noti ciam p quā feriā cuiuslibet mēsis incipiat. Unde nota q secundū illos qui ponūt bissextū in primo digito inuenit sic cōcurrens quoniā antē cōpotiste diuiserunt an nū suū in quingētas ebdomadas vno die de residuo q dies est cau sa inueniendi cūcurrens in āno. ⁊ ideo p illo die dederūt pri mo diei cicli solaris vnū pro cōcurrente. Secund annus habet duos dies vnum causa sui ⁊ aliuz causa precedentis āni. tertius habet tres. Quartus habet quinqz vnuz causa sui ⁊ quattuor causa bissexti. Quintus habet sex vnū rati one sui. ⁊ quinqz ratiōe precedentiuz ¶ Nec obijcias de pri mo scilicet de pollice quia formatur a prima radice ididcis post est bissextilis. ⁊ ibi aduenimt octo ex quibus remoue bis septem. ⁊ remanebit vnus pro concurrente.

Et sciendū ꝙ ciclus concurrentiū durat.p.xxviij annos et hoc ꝑ tabulā cōcurrētiū apparet q̄ habet quatuor cellulas in latitudine.et septē in lōgitudine.sicut manꝰ hꝫ quatuor i latitudine.et septē in longitudine. Vñ quilibet quartꝰ annus ē bissextilis incipiēdo a prima linea etc.quarta dnotat bissextū quēadmodū quartꝰ digitꝰ et sic secūdū illos q̄ ponūt bissextū in minimo semꝑ quartꝰ annus ē bissextilis et incipit a prima linea. Deinde dicit ꝙ cōcurrēs nō ascēdit plusq̄ septē.qꝛ si numerus superet septē.debemus remoue re septē et capere residuū. Itē nota ꝙ concurrens et regulares feriales renouantur in martio ad memoriā Romuli qui primus apud latinos compotum inuenit et annum suū incepit in Martio.

Tu concurrens domini per grammata nosces
A sex b quinqꝫ c quatuor d duo e tres
Primus concurrens f littera septimus est g.
F primum reddit sed g septem tibi finit
Concurrens totus f quota martis erit
Concurrens septem non transit sed petit assem
Mars concurrentes renouat september epactas

¶ Mēsis cognosces. In ista ꝑte actor determinat de regularibꝰ ferialibꝰ dicēs ꝙ nos nō possumꝰ scire regulares feriales ꝑ istos versꝰ. Quinqꝫ monos term.ꝑ quo notādū est ꝙ regularis ferialis est numerus inuariabilis datꝰ mēsi ad inueniendū initialē feriaꝫ cuiuslibet mensis q̄ cōiunctus cū cōcurrēte ostēdit in qua die q̄libet mensis incipiat in quolibet anno. Et nota ꝙ dicitꝰ regularis ferialis hoc ē dicere regularis solaris ad differentiā regularis lunaris. Item nota ꝙ regulares feriales ita ordinantur seu oriuntꝰ ex diuisione anni per duo decim signa inquantū possumꝰ ꝗ sunt in ãno tercētū sexagintaquinqꝫ dies cū sex horis.ex

quorum diuisione per duodecim remanent quinque dies qui marcio attribuuntur. quia primus mensis est quantum ad regulares feriales et concurrentes. Et nota quod si volumus scire vel formare regulares feriales alicuius alterius mensis debemus sumere dies cum regulari feriali mensis precedentis. et totum diuidere per septem. et illud quod remanebit erit pro regulari feriali mensis sequentis illo mense sic diuisio. Verbi gratia. in marcio sunt. xxxi. dies et quinque pro regulari. et sic sunt. xxxvi. tam pro diebus mensis quam pro regulari feriali. diuidamus totum per septem ex tota summa remanebit vnus. et sic vnus est regularis ferialis et sic formes omnes alios menses sicut dictum est. Vnde mars habet quinque pro regulari feriali. Aprilis vnum. Maius tres Junius sex. Julius vnum. Augustus quatuor. September septem. October duo. Nouember quinque. December septem. Januarius tres. Februarius sex. et per hos versus quinque monos Deinde sequitur ista pars in qua dat fructum. s. Dant feriam mensis in qua dicit quod debemus addere concurrentes anni cum regularibus ferialibus in illo mense de quo querimus vel volumus scire per quam incipiat ita quod numerus vnione concurrentis et regularis ferialis factus dat feriam mensis ita quod si superent. vij. debemus remouere. vij. et residuum retinere. et si habemus vnum de residuo per primam feriam incipiet ille mensis. et si habemus duo incipiet per secundam et sic de alijs in suo loco. Sunt in marte noui. In ista parte dicit actor quod concurrentes et regulares feriales semper renouantur in martio et hoc propter memoriam. Romuli qui primus apud latinos compotum scripsit. et annum suum in Martio incepit. sed falsum est quod regulares feriales renouantur in Martio quod patet per distinctionem vbi dicitur quod regularis ferialis est numerus variabilis cum ergo illud quod est variabile renouatur illud videtur inopinabile. et cum plures vt quasi

omnes cōpoti ſic habent contrariū. qꝛ male ſꝫ a pluribꝰ re
ꝑhēdūtur ꝯ hoc bene Itē nota ꝙ tu debes remouere litte
rā dn̄icalē ꝯ aureū numerū ꝯ claues terminorū in pricipio
ianuarij ꝯ ſemꝑ in quolibet āno Vnde ꝟſus. Aureus in tau
ro claues feſtūqꝫ nouātur. Littera mutatur iano ſubeunte
manetqꝫ. Concurrens donec ſit mars qꝛ tunc renouantur.
Mars concurrentes renouat ſeptēber epactas. Pricipiū
mūdi renouat g tertia martis. eſt aſtris clara. ¶ Iſti duo
verſus docent inuenire regularē ferialem cuiuſlibet men
ſis ſicut iſti duo. Quinqꝫ monos termi. ſed iſti duo ſunt fa
ciliores ad ſciendū ꝙ alij duo. ſ. Quinqꝫ monos Et ita no
ta ꝙ quota eſt. prima littera alicuꝰ dictiōis illorū verſuū
Eſt aſtris clara ī ordine alphabeti tot habebit ille menſis
ꝓ regulari feriali ita ꝙ iſta dictio ē deſeruit martio aſtris
deſeruit aprili. ꝯ ſic de alijs menſibꝰ ſeqn̄tibꝰ ꝑ ordinem.
Vnde ſi tu velis ſcire quot hꝫ martiꝰ ꝓ regulari feriali re
ſpice quota eſt prima littera huiꝰ dictionis eſt que deſeruit
martio in ordine alphabeti ꝯ tot habebis ꝓ regulari feria
li in martio. ꝯ qa eſt quinta littera in ordine alphabeti. iō
habemꝰ quinqꝫ ꝓ regulari feriali in martio ꝯ ſic faciendū
eſt de omnibus alijs dictionibus

Menſis cognoſces regulares ſic feriales
Quinqꝫ monos termi ſex vnus et inde quaterni
Septem poſt bini quini ſeptem tria ſeni
Dant feriam menſis concurrens et regularis
Si pluſquā ſeptem reliquum cape reijce ſeptem
Sunt in marte noui concurrens et regularis
Eſt aſtris clara fulgentibus ara deorum
grata bonis etas gratiſſima cuiqꝫ fideli

¶ Annꝰ ſolaris i pᵗe p̄cedēti actor determinauit de cōcur
rētibꝰ ꝯ regularibꝰ ferialibꝰ valētibꝰ ad cognitionē mēſiū
Hic determinat de menſibꝰ. Et diuiditur iſta pᵗs in duas

partes quoniã prio determiat de illis q̃ faciũt ad esse mẽsi
uz ostẽdẽdo quot dies q̃libet mẽsis hẽat. Secũdo detmi
nat denoiatiõe illorũ mẽsiũ secũda. Ja.fe.ma Pria in duas
Prio facit ꝙ dictũ ẽ. Secũdo oñdit quod.dies q̃libet men
sis hẽat, Secunda. Juliꝰ aprilis Jn pria pte dicit actor ꝙ
annꝰ solaris cõstat ex duodeciz mẽsibꝰ. Vñ vidẽdũz ẽ q̃d sit
mẽsis. Est eñ fere duodecia ps ãni. Vñ bñdicit fere. qꝛ se
cundũ ꝙ mẽsis hz.xxx.dies ẽ plus q̃ duodecia ps ãni. Et
dicitᷓ mẽsis a mẽsura. iõ ꝙ annꝰ mẽse mẽsuratᷓ Vel secũduz
phisicos dicitᷓ a mẽsura. qꝛ secũdũ illos fercula nrã dẽmꝰre
nouare ĩ quolibz mẽse. Vel dicitᷓ a mene ꝙ ẽ defectꝰ qꝛ ĩ quo
libz mẽse, luna videtᷓ deficere. Vñ sciẽdũ ꝙ romulꝰ pnceps
romanorũ prio ĩuenit mẽsẽ. et ĩ anno decẽ mẽses ꝯstituit tm̃
et hoc triplici rõe pria rõ ẽ qꝛ vidit tm̃ tp̃s sufficere ad ptũ
mulieris et nõ plꝰ Secũda rõ ẽ qꝛ mulieris post mortẽ ma
riti sui p tale spaciũ debẽt vidue remanere. Tertia rõ est qꝛ
tot digitos solemꝰ cõputare ĩ iũcturis manuũ nostrarum.
Primũ eñ mẽsem appellauit martiũ a patre suo marte Vel
a marte deo belli. qꝛ ĩ illo mẽse romai solebãt ire ad expedi
tionẽ armorũ cõtra inimicos suos Secũdũ mẽsez appella
uit aprilẽ quasi afrilẽ a Venere matre sua, qꝛ ipse descẽdit a
Venere ex pte matris. Vel dicitᷓ aprilis quasi apilis qꝛ ĩ tali
mẽse aperiuntᷓ pori et ĩcipiũt herbe crescere et viuere. Tertiũ
mẽsẽ suũ mayũ appellauit a maioribꝰ dictũ. qꝛ maior ho
nor maioribꝰ et sẽioribꝰ exhibebatᷓ in illo mẽse q̃ ĩ alijs mẽ
sibus. Quartũ mẽsem appellauit. Juniũ a iunioribꝰ dictũ
qꝛ in illo mẽse iuniores honorabantᷓ et eis maior honor exhi
bebatᷓ q̃ senioribꝰ, Quitꝰ vocatᷓ q̃ntilis a suo nũero: Sep
tus sextilis: Septimꝰ septẽber quasi septimꝰ ab ymbre a
mẽse pluuioso. i. a martio. octauꝰ october. No. nouẽber. De
cimꝰ decẽber. sz postea isti Roma. volẽtes adulari impato
ri suo q̃ vocabatᷓ Juliꝰ Cesar mẽsem p̃dictũ qui vocatur

quintilis iuliū appellauerūt qꝛ nat⁹ fuit ī illo mēse. Postea
Roma. adulātes augusto imꝑatori suo mēsem ꝓdictū sep
tilē augustū appellauerūt ⁊ hec cā qꝛ august⁹ Anto. ⁊ heli
operiū ī illo mēse deuicit: Deīde numa pōpeli⁹ q̄ vidit ꝙ sol
nō poterat facere cursū ꝑ decē mēses into oportebat. xij. su
ꝑ addidit duos mēses. s. ianuariū ⁊ februariū. Et dicit ia
nuari⁹ a ianua. qꝛ sicut ꝑ ianuā itram⁹ domū. ita ꝑ ianuari
ū itrami⁹ ānū. vel dicit a iano bicipite. qꝛ quēadmodū ipse
ian⁹ hꝫ duo capita. ita ianuari⁹ ē bifrōs qꝛ respicit ānū pce
dentē ⁊ annū sequētē. Dicit' n. februari⁹ a febris vel a febri
b⁹ purgatiōib⁹ ⁊ sacrificijs. qꝛ antiq̄ faciebāt sacrificia aia
liū ī illo mēse ꝑꝑ aias ācessorū suorū saluādas. vel dicit a
frigore. qꝛ ī illo mēse oīa sūt valde frigida. ⁊ sic pꝫ denoīatō
mēsiū. Itē q̄rit quare nō sunt nisi. xij. mēses nec plures nec
pauciores. dicēdū ē ꝙ sūt. xij. signa ī zodiaco ꝑ q̄ ꝯgnoscūt
mēses. Sol aūt morat ꝑ quēlibet mensem ī vno illorū si
gnorū: ⁊ qꝛ sūt tm̄. xij. signa iō sūt. xij. mēses nec pluresnec
pauciores Iuni⁹ aprilis. In ista pte ondit actor quot dies
q̄libet mēsis hēat dicēs ꝙ isti quatuor mēses. s. iuni⁹ aprilis
septēber ⁊ nouēber habēt. xxx. dies. Alij vo mēses habēt.
xxxi. diē excepto februario q̄ nō hꝫ nisi. xxviij. dies in anno
cōi sꝫ ī āno bisseptili hꝫ. xxix. dies. Propter ꝙ sciendū ē ꝙ ā
no solari diuiso ꝑ. xij. ptes equales sūt. v. dies de residuo
quorū prim⁹ attribuit ianuario. secūd⁹ martio. terti⁹ mayo
quart⁹ octobri. q̄nt⁹ nouēbri. Postea successores iulij vidē
tes illos mēses hrē plures dies ꝙ mensis iulij abstulerūt
vnū diē ī februario ⁊ eidē iulio dederūt ⁊ sic iuli⁹ hꝫ. xxxi.
diē Febr. vo. xxviij. deīn successores augusti vidētes mēsē
iulij hntē plures diē ꝙ mēsis ab ipo denoīatis sic ab ipo
mēse februarij abstulerūt vnū diem ⁊ suo mēsi attribuerūt
⁊ sic Aug. hꝫ. xxxi. diē. febr. vo. xxviij sꝫ ī anno bisseptili
hꝫ. xxix. qꝛ vna sibi attribuit. Et qꝛ mēsis diuidit in ebdo

madas. Videamus qd sit ebdomada. Unde ebdomada est spacium septem dierum et denominatur a latinis septimana. ideo quia habet septem tempora matutina. A grecis vero denominatur hebdomada. Et dicitur ab epta qd est septem et doas quod est dies quasi continens septem dies. Etiam a iudeis vocatur sabbatum et interpretatur requies. et ideo in toto sabbato debemus quiescere a peccato et ideo sabbatum est equiuocum. Ut patet in istis versibus. Sabbata sunt domini requies et vita perhennis. Septimana non habent denominationem propter earum multitudinem.

Annus solaris ex mensibus est duodenis
Ja fe mar ap mai iun iul aug sep oc no december
Junius aprilis september et ipse nouember
Dant triginta dies reliquis superadditur vnus
De quorum numero februarius excipiatur
Namque quater septem fertur habere dies
Sed cum bisextus fuerit superadditur vnus

¶ Sol de mer. In parte precedenti actor ostendit quot dies quilibet mensis habeat modo determinat de denominatione illorum dierum. Et diuiditur in duas. prima determinat de denominatione dierum prout situantur in septimana. Secundo prout situantur in kalendario. secunda. sex maius nonas. Prima in duas. Primo facit quod dictum est. secundo determinat de festis fixis que situantur in illis diebus. Secunda. Postea de festis fixis. Prima in duas. Primo facit qd dictum est. Secundo ponit quoddam incidens determinando de signis que situantur in kalendis. secundo. Est aries taurus. Prima in tres secundum quod ponit denominationes. secunda. Tenet ydus quilibet octo. Tertia Inde dies. Prima in duas. Primo ostendit de kalendis in generali. secundo ostendit numerum kalendarum cuiuslibet mensis ibi. Versibus his noscas. Prima in duas. Primo facit quod dictum est. Secundo. ostendit ubi kalende debent

situari. Secunda. Nomē sortiri. In prima pte dicit actor
ꝙ septē sunt planete in celo. s. sol luna mars mercuriꝰ iupi
ter venus ⁊ saturnꝰ. ⁊ ab ipsis planetis denominant septē
dies qm̄ qlibet dies denoiat a planeta regnāte i pricipio il
lius diei. Vn̄ nota ꝙ a diuersis diuersa noia sortiunt. philo
sophi denoiant quēlibet diē a planeta q dn̄at a prima ho-
ra illiꝰ diei vn̄ ab antiqs reptū ē solē dn̄ari in pria hora di
ei dn̄ice. Dicūt eī phi ꝙ sol ē dignior planeta alijs plane
tis quia attribuit digniori diei. s. diei dn̄ice. luna et dnāt in
pria hora diei lune. Mars i pria hora diei martis. mercuriꝰ
in pria hora diei mercurij. Jupiter i pria hora diei iouis. Ve
nus in prima hora die veneris. Saturnꝰ in pria hora diei
sabbati. ppter qd notandū ē ꝙ in die naturali sunt. xxiiij.
hore. Similit sūt septē planete q dnānt in istis horis. ⁊ qn̄
do finit dies planeta seqns dn̄āt in pria hora diei seqntis.
Unde sol dnātur i pria hora diei dn̄ice venꝰ i scda. mercuriꝰ
in tercia luna i quarta saturnꝰ in qnta iupit i sexta. mars
in septia. sol i octaua. Venꝰ i nona. ⁊ sic de alijs Siluester
vir religiosus vocat dies septē ferias a ferio feris ꝙ idē ē
ꝙ cesso cessas qr in qualibet die debemꝰ cessare a vicijs vel
a peccatis. Et vocat dies dn̄ica pria feria. ⁊ dies lune fe-
ria scda ⁊ sic de alijs. Et nota ꝙ dies dr̄ a diaz qd ē clarū
vel a deis. Putabāt eī antiq planetas septē a qbꝰ denoia
tur dies eē deos. Vel dr̄ a dia qd est duo. quia dies natura
lis habet duos dies. s. diez naturalē ⁊ diē artificialē. Vel hz
diē artificialē ⁊ noctē Itē nota ꝙ possumꝰ situare septē pla
netas i tribꝰ iūcturis interioribꝰ pollicis. ⁊ in quatuor inte
rioribꝰ indicis. ita ꝙ sol ponit in sūmitate pollicis. Venus
in supraradice eiusdez. mercuriꝰ in radice eiusdē. luna i radi
ce indicis. saturnꝰ in supra radice eiusdē. iupiter in secunda
supraradice eiusdē. ⁊ mars i sūmitate eiusdē. ita si velles sci
re planetā regnantē i principio illiꝰ diei precedētis debes

cōputare q̄ttuor īūcttūras ꝛ planeta q̄ erit ī sequēti īūctu-
ra dn̄abit in p͛ia hora diei sequētis. ꝛ sic possumꝰ hr̄e quali-
ter q̄libet planeta regnat ī p͛ncipio cuiuslibet diei itē nota
ꝙ q̄libet dies hꝫ diuersas īceptiōes: ꝛ a diuersis diuersi fi-
cant. Vn̄ antiq̄ incipiūt diē suū in mane sicut greci ꝛ hoc est
satis notū ꝑ hos versꝰ. Mane diē greca gēs incipit astra
sequentes. In medio lucis. iudeus vespere sancta inchoat
ecclesia medio sub tempore noctis.

Sol ve mar luna saturnus iupiter et mars

Sex may non as. In ista ꝑte dicit actor ꝙ marꝰ iuluꝰ octo-
ber ꝛ martiꝰ habēt sex nonas. Alij vero mēses nō hn̄t nisi
quatuor ꝛ q̄libet mēsis hꝫ octo ydꝰ. Deīde dicit ꝙ oēs alij
dies q̄ nō denoiantꝰ a nonis neqꝫ ab idibꝰ denoiantꝰ a kalē-
dis. Deīde dicit ꝙ kalēde dn̄t sumere nomē suū a mēse se-
quēti q̄m kalēde ianuarij sūt ī februario Itē nota ꝙ. v. dies
mēsis hꝫ. iiij. nonas ꝛ septimana. hꝫ. vi. Et rō ē. qꝛ kalende
ponūtꝰ in p͛io die cuiuslibet mēsis et dicūtꝰ none ab hoc ad-
uerbio nō qꝛ ī talibꝰ diebꝰ nullū erat festū: vel dicūtꝰ none q̄-
si noue qꝛ illis diebꝰ noua p̄cepta ꝛ noue īstitutiōes dabāt
populo vel dicūtꝰ none quasi nūdine. qꝛ in illis diebꝰ fiebāt
nūdine: xv. dies mēsis habētis sex nonas Et. xiij. dies mē-
sis hn̄tis quatuor vocatꝰ ydꝰ. Et dr̄ ab edo es qꝛ ī illis die-
bꝰ solebāt celebrari festa iouis vl dr̄ ab yduo yduas ꝙ ē di-
uido is qꝛ diuidit mēsē quasi ꝑ mediū vl qꝛ tūc diuidebanꝰ
mercatores a nūdinis vn̄ si aliq̄s mercator īueniebatꝰ post
illū diē ipse ꝛ res sue capiebatꝰ ꝛ amittebāt. Itē notā ꝙ an-
tiq̄tꝰ solebāt fieri nūdine rome ī quolibꝫ mēse publice ꝛ ad
illas veniebāt mercatores de foris circūuicinis ꝛ remotis
ad res emēdas ꝛ vēdēdas: ꝛ ad audiēda iura a p͛cone data
ꝛ tūc nūciꝰ sacerdos ascēdebat ī locū altū seu supra pulpi-
tū ꝛ clamabat kalo kalo ꝙ dies restabāt vsqꝫ ad nūdinas
ꝯtrāsitis kalēdis iterū ascēdebat ꝛ clamabat ꝙ nonas mē-

sis sz quater si haberet quatuor vel clamabat sexies si mē sis sex hrēt sz quot nonas mensis hēbat tot dies durabāt nūdine. Vn̄ pria dies cuiuslibet mēsis dicta ē kalēda a kalo qđ ē voco. Et sūt kalēde i plurali nūero. qr pluries clamabat kalo, Itē nota qđ sacerdos clamabat kalēde in plurali nūero vel i pluribꝫ mēsibꝫ magis q̄ꝫ i aliis. Et rō ē qr aliq̄ mēses plures hn̄t kalē. q̄ꝫ alij. Et rō ē ne latrones haberēt certū tp̄s insidiādi mercatoribꝫ. Similr clamabat nonas ia liq̄bꝫ mēsibꝫ pluries q̄ꝫ i aliis qr aliq̄ mēses hēbant plures nonas q̄ꝫ alij Et rō ē qr antiq̄tus erāt plura iura dāda i aliquibꝫ mēsibꝫ q̄ꝫ in aliis. Vel dicunē kalēda a kalo qđ est bonū qr i pricipio alicuiꝫ mēsis aliq̄ solebāt suis amicis munera dare vel encenia. Vt ꝑ totū mēsem sibi oē bonū eueniret. Vel dicunē kalēde quasi colēde. Itē notādū qđ istis tribus appellatiōibꝫ maior numerꝰ semꝑ ꝓ ponit ꝛ numerādo sequit minor numerꝰ. Et bene dicit quarto nonas in quarta die ante nonas. Similiter, xvi. kalēdas. xv. die āte kalendas Similiter septimo ydus in septima die ante ydus sed male diceret secūdo ydꝰ aut secūdo kalēdas. Vel secundo nonas. Secūdo kalēdas nō dicit hac ratiōe. qr secūdꝰ dicit de sequor sequeris. Vn̄ si diceret secūdo kalēdas oportet illā diē seq̄ kalēdas. quod falsum ē imo precedit. iō melius dicit pridie kalēdas q̄ꝫ secūdo kalēdas. Sed querit quare maior numerꝰ preponit numero minori. Rn̄dendum est qđ q̄to ē maior distātia tanto dicit minor numerꝰ precedens. Versibus his. Dicit actor qđ numerū kalendarum possumꝰ scire in quolibet mēse ꝑ quosdā versus in quibus sunt duodecim dictiones ita qđ prima dictio. s. tm̄ seruit ianuario. secūda. s. tēdebat seruit februario. ꝛ sic de aliis. Et de illis dictionibꝫ debemꝰ accipe primā litteraꝫ cuiuslibet nō curādō de aliis. Et quota erit ista littera in alphabeto tot kalēdas habet ille mēsis cui seruit illa dictio. ita qđ hꝫ littera computatur

Sex maius nonas october iulius et mars
Quatuor in reliquis tenet ydus quilibet octo
Inde dies reliquos omnes dic esse kalendas
Nomen sortiri debent a mensi sequenti
Versibus his noscas mensis cuiusqꝫ kalendas
Tantum tendebat quod regni summa regebat
Sanctus rex talis sapienter regna subegi

Est aries taur⁹. In pte p̄cedenti actor determinauit de de noīatione dier̄. Hic poīt quosdā incidēs determinādo de signis. Et diuidit̄ ista ps ī duas. prio determiat de signis in q̄b⁹ sol d₃ esse p mēsem scdo docet situationē illor̄ signorū scda. Semp q̄ndenis. In prima pte dicit actor q aries taur⁹ ⁊c̄. sūt signa q̄dā in zodiaco p q̄ sol facit cursū suum Et dr̄ zodiac⁹ a zoen q ē vita. q₂ oīa q̄ in terris sūt ī illo circulo ꝯcurrēte h̄ūt vitā. Et hoc testat̄ Arist. dicēs p accessum ⁊ recessū solis ī circulo obliquo. i. in zodaico fiūt generacōes ⁊ corruptōes ī istis iferiorib⁹ vel a zone q ē aial̄ nō quia ibi sint aīalia. si q₂ q̄dlibet signū pp aliq̄ pprietatē recptā in aiali noie illi⁹ aialis nūcupat̄. ⁊ sic p₃ q̄d sit zodiac⁹ Deīde videam⁹ q̄d sit signū. Signū ē. xij. ps zodiaci diuisi ī. xij. ptes. Et ē zodiac⁹ circulus ꝯtinēs. xij. signa ad modū xij. aīaliū noīata nō q₂ sint aialia: s₃ q₂ sūt ad similitudinē aialiū noīata vt dictū ē. Primū signū ē aries. q₂ scd₃ q ecclesia credit ī eo fact⁹ fuit sol l₃ dicāt arabes q fact⁹ fuit in leone. Et dr̄ aries ab ares q est virt⁹ q₂ sicut aries ē animal virtuosū a pte anteriori ⁊ ī posteriori pte debilitat̄ ita sol ex̄ n̄s in illa pte zodiaci q̄ dr̄ aries ī posteriori. s. ī hyeme par̄ h₃ virtutis ⁊ calditatis. ī pte āt anteriori. s. ī estate h₃ magis virtutis ⁊ caliditatis q₂ sol iā ascēdit. Vn̄ nō accipit̄ ps anterior p p̄ricipio mēsis. s₃ posterior ps q₂ scdm astrologos sol itrat p cukū arietis vn̄ ꝯn dr̄ sol ē in ariete. illud q p̄teritū ē de mēse vocat̄ posterior. ps Illud aūt q ē p̄n̄s vel futur̄ vocat̄ anterior ps. Fabulose dr̄ aries ab ariete supra quē scd₃ poetas q̄dā deor̄ cū quadā dearū trāsierūt mare q̄ aries p⁹ fuit sacrificat⁹. vel deificat⁹. Alegorice dr̄ illud signū aries q₂ tūc tp̄is abrahā imolauit arietē quē inuenit iter vepꝛes cū filiū suū vellet sacrificare. Secūdū signū vocat̄ taur⁹. q₂ sicut taur⁹ ē fortior q̄ aries: ita sol ex̄n̄s ī illo mēse vel ī illo signo ē fortior q̄ ī ariete Fabulose dr̄, q₂ tūc tp̄is iupit̄ rapuit europam sub spem tauri in

isto mēse ad cōmemorationē illi9 predicte vocat illud signū taur9. Tertiū vocatur gemini qꝛ tūc geminatur virt9 solis vel dicitur gemini.qꝛ sol morat plꝰ i isto signo ꝑ duos dies ꝙ i alijs signis Allegorice dr̄ ꝙ i isto signo facte fuerūt ge mie ꝑsone.s.adam ꝛ eua.fabulose dicit ꝙ castor pollux dei ficati fuerūt i isto mēse ꝛ illud signū attribuit mayo Quar tū signū vocat cācer ꝛ attribuit iunio.qꝛ sicut cācer ē aial retrogradū.ita sol in isto mēse vel in isto signo icipit retro gradere de supiori hemispio ad iferi9.allegorice dicitur qꝛ tūc iacob fuit cācrosus. Quintum signū vocat leo qꝛ sicut leo ē aial inexpunabile ita sol i isto mēse ē fortior:ꝛ calidior more solito ꝛ tūc nō licet alicui minui sanguinem nec debe mus uti epulis pinguib9.qꝛ tūc sunt dies caniculares. Al legorice dr̄ ad memoriā resurrectōis xp̄i.qꝛ tūc xp̄s resurre xit sicut leo.nō tn̄ i isto mēse. Vn̄ de9 fuit hō in nascēdo .ꝛ qꝛ.b. Mathe9 locut9 fuit de deo tanꝙ ad humanitatē.id eo depingit vt hō. Et qꝛ.b. Lucas locut9 fuit de deo tanꝙ ad eius passionē.iō depingit vt vitul9. Fuit enī vitulus morie do. Similiter fuit leo in resurgēdo.ꝛ qꝛ beatus Marc9 lo cutus fuit de deo tanꝙ ad eius resurrectionez depingit vt leo. Similiter fuit auis in ascēdendo.ꝛ qꝛ.b. Johannes lo cut9 fuit de deo tanꝙ ad eius ascensionem iō depingit vt auis. Unde versus Virgo Johānes auis vitul9 lucas.leo Marcus. Est hō matheus quatuor ista deus. Est hō na scēdo xp̄s vitul9 moriēdo Est leo resurgēdo auis alis sum ma petēdo. Sextū vocat virgo ꝛ attribuit augusto quia sicut virgo ē sterilis.ꝛ nō fructificat ꝙtū ad prole.ita i isto mense oia q̄ sunt in terra solis calore desiccant ꝛ nihil i ter ra crescit sed decrescit ꝛ maturat Fabulose dicit ꝙ hermo nia quedā virgo deificata fuit i isto mēse. Septimū signū vocat libra ꝛ attribuit septēbri qꝛ in isto mēse sol librando dies ꝛ noctes preponderat. Allegorice dicit ꝙ in isto mēse

ludas ꝓpōderauit denarios ex quoꝝ libratione tradidit xp̄m. octauū signū vo cat scorpio. ⁊ attribuit octobri. q2 si cut scorpio ē aīal vngēs cū ligua. ⁊ pungēs cauda. ita sol in illo mēse vngit in pricipio. vt puta in mane ⁊ pūgit in fi ne vt in sero Allegorice dr̄ q2 tūc missi fuerūt scorpiones in egyptū ad ɔuertendū pharaonē ⁊ populū suū. Nonū sig- gnū vocat sagitari9 seu architenēs. ⁊ attribuit nouēbri q2 ī illo mēse cadūt grādines ⁊ pluuie q̄ videntur res hūanas sagittare. Allegorice dr̄ q2 ī illo mēse abrahā hūit victoriā a philistinis cū sagittis. Decimū signū vocat capricorni9 ⁊ attribuit decēbri. q2 sicut capra erigit se ī ascēdendo ⁊ pa scēdo. ita sol erigit se ad supiora. i. ad nostrū hemisperiū. Al legorice dr̄ ꝙ in illo mense esau amisit bn̄dictionez patris sui ꝓpter venationē capraꝝ. Vndecimū signum vocat ve- na siue aquari9. ⁊ attribuit ianuario. q2 tūc temp9 est pluui osum. Allegorice dr̄. q2 tūc xp̄s in illo mense baptizat9 fu- it. xii. signū vocat pisces. ⁊ attribuit februario q2 tunc pi- sces sequūtur aquā. Allegorice dr̄ q2 ionas ille ꝓpheta in illo mēse fuit in ventre cete ⁊ balene p tres dies ɔtinuos. Et nota ꝙ signa incipiūt in martio. Et ratio ē q2 sicut scri bit sctā ecclesia sol fuit fact9 in martio. Deinde nota ꝙ si velis signoꝝ ɔplexiones scire tu debes accipe ista quatu or vocabula. s. ignis. aer. aqua. terra. ⁊ debes eas situare su pra sūmitates quatuor digitorū. ita ꝙ ignis sit in sūmita- te indicis. terra ī sūmitate medij. ⁊ sic de alijs. Et quācūq3 ꝓprietatē quolibet elementū h3 illū signum supra se cadēs Verbi gratia Sicut ignis ē calidus ⁊ siccus ita ⁊ alia si gna supra istā dictionē ignis cadentia sicut leo ⁊ sagitta- rius. Similiter terra est sicca ⁊ frigida sic sūt signa supra se cadentia. vt taurus. virgo capricorni9. Aer est humidus calidus sic sunt signa supra se cadentia vt cancer scorpi9 pisces. Item nota ꝙ qōlibet signum tenet vnam partem

homis. Ut pz p hos vsus. Sūma tenet vertex bos collū
frōsqz gemellos. Cācer hz pectꝰ leo cor virgo dñat. An
chas libra tenet. draco crura genuqz sāggitta tibia dat ca
pri. pes pisces vrna capillos. Itē nota ꝙ signū diuiditur i
tres ptes. Ut puta i caput. ventrē. ꝛ caudā. ita ꝙ caput cō
tinet sexdecim gradꝰ. ꝛ ꝗlibet ps similiter. Un seqtur ꝙ qñ
sol ē in capite maiorē virtutē hz ꝙ̄ i vētre. ꝛ sic de alijs. itē
nota ꝙ scḋ signis cōputatis p ordinē septimū opponit pri
mo. ꝛ sic septimū signū semp opponitur septio. exemplū
sicut aries cōtrariat libre ita taurꝰ scorpioni. ꝛ sic de alijs
Semp quindenis. Hic docet actor situationē istorū signo
rū dicēs. ꝙ ista signa semp situant in quidenis kalēdis cui
uslibet mēsis. Un aries ponit in qndenis kalēdis mensis
aprilis q̄ cōtinent. i martio dicz. xviiij. die marcij a fine ꝛ at
tribuit eidē martio. ꝛ sic de alijs ponēdo semp vnū signū
supra quēlibet. mēsem Item nota ꝙ duo sūt solsticia. s. hye
male ꝛ estiuale. hyemale ē in capricorno. estiuale vero i cā
cro. Silr sunt duo eqnoctia. s. vernale ꝛ autūnale. vernale
est in ariete. autūnale est in libra in septēbri. ꝛ sic de al. s

Est aries taurus gemini cancer leo virgo
Libraqz scorpius arcitenens capricornus et vrna
Qui tenet et pisces sita sunt hoc ordine signa
Semper quindenis ponuntur signa kalendis.

Postea de festis fixis. Postq̄ actor fecit mētionē de deno
miacōe diex mō determinat de festis fixis situatis i illis die
bꝰ. ꝛ diuidit i duas ptes. prio docet situare septē lras dñi
cales i iūcturis digitoꝝ. Scdo docet p quā ꝗlibet mēsis
incipit. Scda ps. Mēsis cuiusqz. Itē prima pars i duas
Primo facit quod dictū est. Scdo docet festa fixa cuius
libet mēsis. Scda p solo mēse. Et adhuc pria in duas:
Prio facit quod dictū est Scdo docet situare istū versum
A dā de ꝛc. In prima parte dicit actor ꝙ talis regula sit

de festis fixis. q̄nn a b c sunt extta. ita q̄ situat a i subūgu-
lis digitorum b aūt in scdis subūgulis c ponit in grossis ra-
dicib⁹. et d ponitur i radicib⁹ iterioribus. e i supraradicib⁹ eius
d f in scdis supraradicib⁹ g in sūmitatib⁹ et hec situatio fit
in iūcturis cuiuslibet digiti. s. indicis medij medici et auri-
cularis i manu sinistra. Nota q̄ dr̄ia ē inter festa fixa et
festa mobilia et q̄m festa fixa sub eadē lr̄a feriali reponunt
in quolibet āno. Ut circūcisio dn̄i supra a. Sed festa mobi
lia sunt illa q̄ in uno āno sūt sub una lr̄a feriali et in alio
anno sub illa sicut festū pēthecostes Mēsis cuiusqz ceptū
In ista pte docet actor p quā ferā q̄libet mēsis incipit di
cens q̄ p istū versū. s. Adā de. nos possum⁹ cognoscere lit
terā inicialē cuiuslibet mēsis. Sūt enim in isto versu. xij
dictiones vel syllabe quarū p primas nos possum⁹ scire in
ceptū cuiuslibet mēsis. Et postea dicit q̄ q̄libet sillaba ser
uit p solo mēse et p primā lr̄az illi⁹ sillabe hēm⁹ lr̄am. inici
alē illi⁹ mensis cui deseruit illa sillaba. ita q̄ prima lr̄a. s. a
deseruit ianuario. dā deseruit februario. de martio ge apri
li et sic de alijs p ordinē ad denotandū q̄ a ē pria lr̄a ianua
rij. b februarij et sic de alijs. et sic hēm⁹ de lr̄is dn̄icalibus et
habem⁹ sic p quā lr̄am quilibet mensis incipiat. Deind e
docet situare oēs mēses i iūcturis man⁹ sinistre p situatio
nē hui⁹ versus. A dā de. dicēs q̄ a idest ianuari⁹ dz situari
in subūgula minimi digiti. s. auricularis. da idest februari
us. de idest marti⁹ situātur in radice indicis. ge p aprili si-
tuatur in summitate indicis. bat p mayo in secūda subun
gula eiusdē indicis et pro iunio ponat i secūda radice me
dij. go p iulio ponit in summitate medij. ci q̄ austo i gros-
sa radice eiusdē medij fos p septēbri situat i tertia supra
radice medici. a p octobri situat i secūda subūgula eiusdē
medici. dri p nouēbri situat in radici auricularis. fos p de
cēbri situatur i supraradice eiusdē auricularis. et sic versus
finitus ut patebit in figura sequenti:

G G G G
F F F F
E E E E
D D D D
Man⁹ sinistra p

A
A
A
A
B
B
B
B
C
C
C
Man' sinistra ppter exterior

Postea de festis fixis fit regula talis
Abc sunt extra. g supra de f manent infra
radices dant de medie et f tibi terne
Mensis cuiusqꝫ ceptum versus dabit iste
Adam de ge bat er go ci fos a dri fos
Pro solo mense deseruit syllaba queqꝫ
Juncturis istum sic debes ponere versum
A minimus index dam de ge bat medians er
go ci sequens fos a cetera paruus habet

¶ Pro festis ãni. Hic determiat de situacõe festoꝝ fixoꝝ cuiuslibet mẽsis dicẽs ꝙ ibi sũt. xxiiij. versus q̇ deseruiũt diebus ⁊ festis duodecim mẽsiũ, ita ꝙ q̃libet mẽsis habꝫ duos versus. ⁊ sic ianuariꝰ hꝫ duos versus. s. Cisio ianus epi. Februariꝰ hꝫ duos seq̃ntes. s. Bri: pur blasius ⁊ sic de aliis. Et nota ꝙ nos debemꝰ incipe versus deseruientes festis fixis i eadẽ iũctura in qua situatᷣ pricipiũ mẽsis cui deseruiũt illi versus attribuẽdo cuilibet iũcture vnã solã sillabã. Postea dicit ꝙ festũ celebratᷣ supra illã fertã supra ꝙ̃ cadit pria sillaba dictõis designãtis festũ illud. Et sciẽdũ ẽ ꝙ i istis versibꝰ ponũtur multe sillabe q̃ nõ designãt aliqua festa sed ponunᷣ in situatiõe illiꝰ sillabe in iũcturis dierũ. vt habeᷣ numerꝰ dierũ cuiuslibet mẽsis. qꝛ i duobꝰ versibus sic ponuntur tot sillabe quot sunt dies cui deseruiũt Vñ est notandũ ꝙ q̃libet dyocesis habet suũ modũ dicẽdi circa istos. xxiiij. versus. ⁊ hoc scd̃m festa sanctoꝝ q̃ festa coluntᷣ in vnã dyocesim ⁊ nõ in alia. sed iste modꝰ hic inceptus est modus generalis in Francia

Pro festis anni sunt versus bis duodeni
Nam quiuis mensis binos versus retinebit
Versus ponantur iuncturis qui famulantur

Sola q; iuncturam deposcit syllaba solam
Demonstrat festa sanctorum syllaba prima
Festum per primam dat festum dictio signans
Infundas digitis versus velut ordo requirit

Januarius.

A Isi ianus epi sibi gutl dicat hil fe mau mar an
Prisca fa ac vincenti paulus iusq; valerius
Februarius
Dā Bri pur blasius agath februo scolastica valen
Iuli coniunge tu petrum math veniet inde
Martius
De Albi mar offici cho decoratur gregoriano
Ger trud alba bene iuncta maria genetrice
Aprilis
Ge Ap egip Ambrosii festis ouat atq; tiburci
Et valet sanctiq; geor marciq; vitali
Mayus
Bat Philip crux qui for iohan ac nicola mayus dat
Nocq; dat yuo sacer simul tenet ur august ger epi pe
Junius
Er Ni mar iunio habet celebria barnab apostul
Cir quoq; gerua seu pauli io el io q; le pe pol
Julius
Go Leproce marti thoma the sep bene tu ca vedasti
Arnul mar vic magda chri ia mar trās a mar ab get
Augustus
Cy Peste steph august sip donat tu lau co ti ypol
Sū ptio virginis ꝑ thimo bar ludouica iohānis.
September

Fos Eg an gos tibi dat clos nota maria ma crux san.
Sep lamberti post mathei sibi se dauun michie.

Octobet

A Releo franc dat si mar et dio quiqz ie calix
Octo lu sa ca nil me se ma lupus et simo luquin

Nouember

Dri Om ne mar et cla leo act mar ton mach lege comat
Virginis el sancte se cle fe ka martius ac an.

December

Fos Eli dat reli nic sa mari me genti lutie
Festa decēbris tho qz colit nat ste io in tho me sil.

Festorum versus hic desinit bis duo deni
Per varios usus qui multimo dum variantur

¶ Ignorās numerū: In pte precedēti actor determinauit de pte pricipali sui libri: nunc determinat de scda .s. de ciclo lunari. Et diuidit in duas ptes. In pria docet iuenire in quoto āno cicli lunaris nos sumꝰ inquolibet āno deter minādo de numero aureo. In scda docet valorē illiꝰ nume ri aurei. Secūda Iūcturis primū. Itē prima i duas. Pri mo facit quod dictū. Secūdo ponit quēdā versum ppt il los q̄ nesciūt algorismū. Scda. dāt centū Itē prima in du as. Prio docet inuenire annū lunare. Secūdo determiat de numero aureo. Secunda. Aureus hinc numerꝰ Et illa ps i tres ptes diuidit. Primo docet inuenire aureū nume rū. Secundo docet situare illū in iūcturis digitoꝝ. Secū da in digitis quinqz. Tercia. Taliter impones In prima p te dicit actorq̄ si ignoramꝰ in quoto anno cicli lunaris su mꝰ nos debemꝰ addere vnū cū ānis ab incarnatione dñi et diuidere totā sūmā p nouedecē in q̄ntū possumus et illud quod nobis remanebit ex tali diuisione erit p āno lunari illiꝰ āni de quo querimꝰ et si nil nobis restat ex tali diuisiōe

r.dd sumꝰ in.xix.ãno verbi gratia in ãno millesimo. cccclx xv. addita vnitate cũ illis ãnis ⁊ tot sũma diuisa p .xix re manebũt octodecim. Similiter si tu q̃ras supra quẽ nume rũ erit prima infra centũ ãnos diuide illos centuz ãnos p nouẽdecim ⁊ adde vnũ nũero p̃cedenti i quo tu es. ⁊ tu iue nies ꝙ supra istũ nũ᷑ luna prima videt᷑ infra centũ ãnos siue i cẽtesimo ãno post istũ ãnũ i quo tu es. Item nota ꝙ tu debes renouare millenariũ. hoc ẽ ãnos ab icarnatõe do mini i p̄ria die ianuarij tam p luna q̃ꝫ p sole. ita ꝙ tu debes aureũ nũer᷑ ⁊ ãnos ab incarnatõe dñi cũ lr̃a dñicali ibi re nouare alias nõ haberes intentũ i ꝓpoto q̃uis nõ renoues ãnos ab incarnatõe dñi donec a pasca. Dat centũ quinqꝫ Hic dicit actor ꝙ de cẽtũ diuisis p .xix. remanẽt. v. ex mil le. vij. vt patet cuilibet ꝯsideranti. Aureꝰ huic nũerꝰ. Cũ hic fit mẽtio de aureo nũero siue de ciclo lunari. nũc vidẽ dũ ẽ q̃d sit luna. Luna ẽ celi purpura. solis emulus malefi cien releuatrix. nautar᷑ solamẽ. roris larga. ꝑsagiũ tẽpesta tis. Et dr̃ luna q̃si luce mtẽs aliena. Vñ luna ẽ de se corpꝰ obscurũ vel tenebrosũ. totũ tñ splẽdorẽ suũ recipit a sole. Aureꝰ hic nũerꝰ. Hic docet actor de aureo nũero dicẽs. ꝙ iste nũerꝰ situat᷑ vicꝫ ꝙ ternꝰ p̄io loco ponit᷑ deide. xi. dein de xix. ⁊ sic de alijs. Notãdũ ẽ tñ ꝙ iste nũerꝰ dr̃ aureus duplici de causa. Primo q꞉ sicut aureũ ẽ p̃ciosissimũ mẽ tallũ inter oĩa metalla. ita iste numerꝰ ẽ p̃ciosissimus in ter ceteros numeros ad etatem lune inueniendũ in quoli bet mense. Secundo ꝑpter reuerentiam iulij. Cesaris qui cum inuenit. Vnde ꝑpt᷑ sui valorẽ scribebatur lr̃is aureis i kalẽdario retro lr̃as feriales. Itez nota ꝙ renouat᷑ in Ia nua. ⁊ incipit a ternario numero Sꝫ põt q̃ri quare nõ i nci pit ab vnitate sicut a ternario. Rñdetur q꞉ si ibi poneretur vnitas sequeret᷑ ꝙ luna primaretur in p̄io ãno cicli decen nouenal. s vl᷑ lunaris supra primã diez ianuarij q̃d falsuz ẽ

Sz qñ sunt in tertio ãno cicli decẽnouenalis tũc primat in pria die ianuarij ꝛ renouat in Decẽ. Itẽ ꝑ inuẽtiõe cicli decẽnouenalis nota ꝙ iulius cesar cogitauit ꝛ considerauit. Ubi inuenit primã lunã in quolibz mẽse. ꝛ ibi signatur bina riũ in quolibet mẽse. ꝛ in tertio ãno ternariũ. ꝛ sic deiceps vsqz ad nouẽdeciz. Sz in vicesimo ãno reperit lunã primã vt in primo supra vnitatẽ. ꝛ iõ iste numerus nõ trãsit nouẽ deciz. dicit aũt iste numerus cicli lunaris cõtinẽs spaciũ no uẽdecim ãnorũ in se reuertẽtiũ. Et dicit ciclus quasi circu lus. qz in se reuertitur vt circulus. Itẽ nota ꝙ vnus formatur ab alio ꝑ additionẽ de octo. sic superet nouẽdeciz remoueamus nouẽdecim ꝛ retineamus residuũ. Uerbi gratia si vis scire quotus numerus sequitur ternariũ adde octo ꝛ erũt vnde cim. ꝛ sic deinceps: Sed qz longa esset talis ordinatio po suit actor istos versus sequentes

Ignorans numerum qui lune denotat ortum
Per denos nonos domini diuiseris annos
Adiungens vnum quicquid superest notat illũ
Et si nil restat supremum tunc fore constat
Dant centum quinqꝫ duodenos dant tibi mille
Mille quadringenti diuisi tres tibi donant
Aureus hinc numerus his versibus est manifestus
Ternus vii di nodocto serd quiqꝫ tred ãbo decẽdoc
Septem quin quartus dux iota nouem deps viquat
Auri per primam dyssillaba dictio sedem
Dat signatqꝫ locum per reliquam vacuum
In digitis quinqꝫ numerus situabitur iste
Hos ita ponamus iuncturis postea versus
Ter minimi bina nus ter dat. vn tibi summa
Din tibi dat quinta. nod sexta dat ocqꝫ suprema

Tot dat pol media sex d ra pol quin dabit in ra
Sic totum comple medium medicum soperadde
ra minimi finit versus que qua retinebit
¶ Taliter ipones hic docet actor situatiões mẽsis i manu
ad inueniẽdũ aureũ numerũ dicẽs. ꝙ nos debem⁹ sic situa
re mẽses ita ꝙ ianuari⁹ et martius sunt in supraradice auri
cularis. Februari⁹ et aprilis in secũda supraradice eiusdẽm
Mayus in sumitate eiusdẽ. Junius in subungula eiusdẽ

Julius in secūda subūgula eiusdē. Augustꝰ i grossitudine eiusdē. Septēber ꝛ october in radice pollicis. Nouēber ꝛ decēber in supraradice indicis. Et hoc possumꝰ hr̄e ꝑ hos versus. ianus cū marte pui digiti capiut e. Februariꝰ apri lis capiūt f post mayꝰ g. Junꝰ a retro b iul iꝰ c capit augu stus. Huic septēber ꝛ october capiūt quoqꝫ mercu. Altum gsofreut capit inde nouemqꝫ december.

Taliter impones iuncturis postea mense
Bina ia mar fe. ap terna ma iumma iunius extra
Post iul au supra sep oc ra pol in no de post ra
Primaqꝫ fit luna si sedem syllaba tangat
Et quantum distat hec lune tanta sit etas

¶ Jūcturis primā. in ꝑte precedēti actor fecit mētionē de illis q̄ faciūt ad cognitiōez primatōis lune. In ista ꝑte do cet valorē illiꝰ. Et diuidiꝰ in duas ꝑtes. In pria docet inue nire primā lunā siue etatē lune i quolibet mēse ꝑ versus fe stis deseruiētes. Et i secūda ꝑte docet actor idē ꝑ epactas ꝛ regulares lunares. Secūda ꝑs Per tres iūcturas. itez illa in duas. Prio facit quod dictū ē. secūdo rectificat. secū da. Maiori numero. Adhuc pria i duas. Prio rectificat se cūdo ponit quādā regulā siue exceptionē Secūda. sꝫ faciē da locis In pria ꝑte dicit actor. ꝙ si nos velimꝰ scire primā lunā in aliquo mēse debemꝰ capere versus deseruientes fe stis fixis illiꝰ mēsis de quo querimꝰ ꝛ situare vbi est attri butio ꝑ illos versus vicꝫ. Bina ia mar. verbi grā. isti duo versus. Cisio ianꝰ. epi. deseruiūt ianuario ergo debemꝰ situ are primā syllabā primi versus supra secūda iūcturā auri cularis locādo semꝑ supra quālibet iūcturā vnā syllabaꝫ donec veniamꝰ ad illā iuncturā supra quā ponitur aureꝰ nūerꝰ illiꝰ āni ꝛ supra illā iuncturā est pria luna: ꝛ quod sūt iuncture a principio illiꝰ mēsis vsqꝫ ad numerū aureuꝫ. tot erūt dies a principio illius mēsis vsqꝫ ad primā lunā vi

gratia. qm̄ ħēmł sedecim p aureo nūero luna practicat̃r o ctauo die ianuarij. Et nota ꝙ in tali nūeratione debemus cōputare radicē ꝛ supra radicem pollicis
Juncturis primam si vis inquirere lunam
In fundas digitis versus velut ordo requirit

¶ Maiori nūero. In pte p̄cedēti actor determinauit de rk[illegible]
kis q̄ faciūt ad noticiā practicacōis lune. Ibi rectificat di
ctā situationē vel suā regulā ponēdo q̄sdā regulas. Et ex
inde ponit excepcōes dicēs ꝙ si maior nūerł sequał mino
rē dz poni in tertia linea siue iūctura post minorē. Sz si mi
nor sequatur maiorē ponitur imediate post maiorē siue in
ꝓpia iūctura. Verbi grā. ternarił nūerł p̄cedit vndecimum
tō vndecimł ponitur in tercia iūctura pł ternariū ita ꝙ v
na linea ē vacua iter tres ꝛ vndeci ꝛ sic de alijs. Vt pz ituē
ti. Silr pł nouēdecī. ꝛ sic de alijs. Sz faciēda locis. hic
ponit actor exceptionē. Et prio ponit istācias siue excep
cōes in vi. mēsibł paribł. scdo ponit alias sex factas i sex
vltimis mēsibł. Scda ps. sex alie residēt. pria in duas. pri
mo facit qd dictū ē. Scdo docet facere saltū. scda. sic faci
es saltū. In prima pte docet ꝙ regule supradicte. nō tenēt
in. vij. locis. Et primo ponit sex istācias siue exceptōes
in sex mēsibł paribł. Sūt aūt pares sicut secūdł quartus
sextus octa. x. xij. s. februarił aprilis ꝛc. Prima istātia in
februario qm̄ pł vndecim positos supra secūdā diē febru
arij immediate. s. in tertia die sequitur nouēdeci supra ter
tiā diē eiusdē mēsis. ꝛ deberet poni supra quartam. secun
da istācia est in aprili: qm̄ post octo positos supra quintā
diē sequuntur sexdecim supra sextā: q̄uis sexdecim sit ma
ior nūerł q̄ octo. ꝛ deberet poni supra septimā. Tertia in
stātia ē in iunio qm̄ pł octo positos supra terciā diē iunij i
mediate sequūtur. xvi. supra q̄rtā ꝛ deberz poni supra q̄ntā

quarta instātia ē i augusto qm̄ post octo positos supra pri mā die augusti imediate sequunt sexdeciz supra secūdā diē et deberet poni supra tertiā. Quinta instātia est in octobri. qm̄ post q̄nq3 positos supra secundā diē octobris imedia e sequunt tredecim supra tertiā et deberēt poni supra quartā Septa istātia ē in decēbri qm̄ post duos positos supra ter tiā imediate sequunt decē supra quartā. et deberent poni su pra quintā. Et sic hēmus sex q̄ pn̄t sciri per istas syllabas bla: st. iu. steph. o. bar. ita q̄ pria exceptio est in tertia die fe bruarij. Et itelligit p primā syllabā hu9 dictiōis blasi. Se cūda ē septa die aprilis. et itelligit p tertiā sillabā hu9 dictio nis ambrosi. Tertia exceptio ē i quarta die iunij: et designa tur p primā sillabā hu9 dictōis iunij Quarta ē in tertia die augusti et itelligit p hāc dictionē steph. Quinta ē in tertia die octobris. et itelligit p secundā sillabā hui9 dictiōis leo. Sexta exceptio ē in quarta die decēbris. et itelligit per pri mā sillabā hui9 dictiōis barba. et sic habemus exceptiōes. Vn̄ nota q̄ si volum9 habere primationē lune i aliquo mē se pati oportet q̄ sillabe p̄dicte trāseant a iuncturis suis et situent in iūcturis seq̄ntib9. nec debet iūctura q̄ dimittit numerari cū dieb9 primationis lune. q2 si luna sit supra sex decimā et queras quot sūt dies a pricipio februarij vsq3 ad primā lunā. tu nō dicis septē. s3 sex dimittēdo iūcturam q̄ saltatur et debem9 facere saltū in iūctura. q2 nisi fieret seq̄ retur q̄ esset triū dierum esset quattuor sicut patet qn̄ nos ha bem9 sexdecim p nūero aureo tūc locatur supra radicē pol licis et sic in septima die februarij luna esset pria quod fal sum ē imo in sexta die Vnde si luna primaretur ante istas incensiones nō esset curandū de alijs sex instācijs in vlti mis mensib9. Vt putat in iulio et seqūetib9 quia in fine isto rum semper post vndecim immediate sequuntur nouem decim que deberent poni immediate. et nō dimittitur iūctu

ra.sed nos nō debemus dicere vn diij nod:sed vn nod diij qz nō est curandū qn̄ luna primat̄ p̱ aliū numerū q̄ p̱ noue decim.qz tot accipim̄ iūcturas dicēdo vn nod diij:sicut di cēdo vn diij nod.sed bene curandū est qn̄ luna primat̄ su pra nouēdecim.qz tūc luna esset prima supra vltimā diē qd falsum ē imo supra pēultimā quod fit quādo dicit̄ vn nod diij.tamē caue in iulio ꝛ in sequētibus cū fueris in decimo nono anno cicli lunaris

Maiori numero debetur tertius ordo
Cumqꝫ minor sequitur maiori continuatur
Sed facienda locis instantia sit duodenis
Mensibus imparibus sex sunt dicit tibi versus
Sic facies saltum bla si iu steph o bar adde
Est si ne din febru sine to pri iunius august
October sineqꝫ nec bo december habet
Fe tres ap sex iu quat aug duo oc tria de quat
Un nod din pones tibi iulius atqꝫ sequentes

¶ Per tres iūcturas. In p̄te p̄cedēti actor determinauit de inuētiōe p̄ie lune p̱ versus deseruiē tes festis sig̃is.hic docet etatē lune p̱ epactas ꝛ p̱ regulares lunares in p̄inci pio cuiuslibet mēsis.Et diuidit̄ in duas p̄tes.Prio docet i uenire etatē lune p̱ epactas ꝛ regulares lunares Secudo determiat de embolisimalib̄.Scda embolismales annos Prima in duas Prio determinat de epactis ꝛ regularib̄ lunarib̄.Secūdo docet valorē earū Secūda.etatē lune Prima i duas.Primo facit quod dictū ē.s.p̄io docet epa ctas.Secūdo docet regulares lunares. Secūda.Mēsis lūares.¶ In prima p̄te actor dicit ꝙ nos possum̄ forma re epactas p̱ tres iūcturas possicis . Videamus igit̄ qd sit epacta.Epacta ē numerus variabilis datus anno ad_ꝛ i uenien dū etatē lune in principio cuiuslibet mēsis triginta nō excedens p̱ueniēs ex sup̱abundātia anni solaris super

annū lunarē. Et dr̄ ab epy qđ est supra ꝛ aucta qđ est cremē
tū quasi supauctora. s; ñ remouetᷓ cā euphonie. Pro quo no
tandū ē ꝙ annꝰ solaris ꝯstat ex. xij. mēsibꝰ ꝛ ē maior anno
lunari ex vndecim diebꝰ qđ pbatᷓ qꝛ annus solaris constat
ex. xij. mensibus quorū septē sūt. xxxi. dierꝝ quatuor ex. xxx
ꝛ vnꝰ. s. februariꝰ ex vigintiocto excepto qñ bisextus est. qꝛ
tunc hꝫ. xxix. dies. Et similiter in āno lunari sunt. xij. luna
tiones, quarū sex sūt triginta dierū ꝛ remanebūt sex dies
ex sex mēsibꝰ. Itē accipiamꝰ quatuor mēses. xxx. dierum ꝛ
quatuor lunationes. xxix. ꝛ fiat comparatio inter eos re-
manebūt quattuor dies addantᷓ cū sex pdictis erūt. x. ꝛ sic
ex decē mēsibꝰ remanebūt. x. dies, s; adhuc remanent duo
menses ꝛ due lunationes quoꝝ mēsiū vnus est. xxxi. dierū
ꝛ alius est. xxviij. ꝛ quelibet lunarū est. xxix. dierum. Fiat
igitur ꝯpatio inter mēses ꝛ lunatōes restat vnꝰ dies pona
tur cū decem supradictis ꝛ erūt. xi. ꝛ sic ānꝰ solaris supat
annum lunarē. xi. diebꝰ. Item nota ꝙ primꝰ annꝰ cicli decē
nouenalis non habent epactas quia epacta venit ex cremē
to alicuiꝰ anni pcedentis. s; nullus fuit annus ante primū
annū ergo in primo āno nulla fuit nec erit epacta: Sꝫ sciē
dū est ꝙ si epacta supet. xxx. nos debemꝰ demere. xxx. ꝛ re
siduū retinere p epacta. Verbi grā in. xij. āno addendo. xix
habemꝰ. xxxi. remoueamꝰ. xxx. remanebit vnū p epacta.
Itē sciendū est ꝙ vna epacta formatur ab alia p additio-
nē de. xi. si supet. xxx. oportet remouere. xxx. Nota iterum
ꝙ nos possumꝰ formare epactas p tres iūcturas pollicis
quolibet āno ꝯputādo vnū annū lunarē. s. aureū nūerum
Primꝰ ponitur in sūmitate pollicis. Secūdi in supraradi
ce. Tertiꝰ in radice eiusdē. Quartꝰ in sūmitate eiusdē. ꝛ sic
reuoluēdo nūeꝝ decēnouenalē p iūcturas pollicis vsqꝫ ad
xix. Sꝫ si velis scire quota sit epacta alicuiꝰ āni videatᷓ il
le ānꝰ lunaris. ꝛ quotꝰ nūerꝰ ꝯputatᷓ reuoluēdo ꝛ si ille nu

mer⁹ terminet in sūmitate pollicis debem⁹ remouere vnum et residuū retinere pro epacta. Si vo termiet in media iunctura dīit addere .ix. sz si termiet in radice debem⁹ addere xix. et tot erit epact illi⁹ āni. et si talis nūer⁹ supet. triginta debem⁹ remouere trigita. et residuū retinere pro epacta vbi grā i pmo āno cicli decemnouenalis habem⁹ vnū p nūero aureo et situat i sūmitate pollicis. deme ergo vnū et nihil remanebit. et sic nullā epactā habem⁹ i pmo āno cicli decē nouenalis. in scdo habem⁹ duo p nūero aureo et situant i supra radice adde ergo nouez erit .xi. p epacta scdi āni lūaris In tertio āno habem⁹ tres p nūero aureo et situāt i radice pollicis adde ergo .xix. et erit .xxii. p epacta tercij āni. In quarto āt āno habem⁹ .iiij. p aureo nūero et situant in sū-mitate pollicis. deme ergo vnū et erit tria p epacta qrti āni

Per tres iuncturas pollex formabit epactas
Juncturis tribus his auri numerum seruabis
Deme vnum post adde nouem post vnde viginti
Et si triginta superent triginta moueto

Menses lūares. hic determiat regularib⁹ lunarib⁹. Vnde videndū est qd sit regularis lūaris. Regularis est nūer⁹ in-uariabilis dat⁹ mensi ad inueniendū etatez lūe in pricipio mensis cui⁹ est regularis lūaris in quolibz āno vel sic. Regularis lūaris est nūer⁹ triginta nō excedens q iūct⁹ cū epacta manifestat etatez lūe cuiuslibz mēsis āni: Vnde notādū est qp ad hūdū originez regulariū lūariū diuidend⁹ est ān⁹ solaris p .xxx. qtū pōt et fcā tali diuisiōe. remanent qnqz: ita qp qnqz sūt p regulari lūari in primo mēse. s. in septēb et q est prim⁹ mēsis apd egypciacos q expti erāt in illa arte et ānū suū inceperūt in septēbri et illoꝝ auctoritate renouam⁹ regulares lūares et epactas in septēbri: Vnde ordo regulariū lūariū talis ē qp qlibz mēsis tot hz regulares lūares qp hūt ab origine mūdi et icepim⁹ a septēbri p regulari lūari: no

ta q͂ lunā dr̄pria i tertia die. qꝛ legim⁹ in genesi deū creasse duo luminaria i q̄rta feria. s. solē ⁊ lunā ⁊ cū in sexta formaſſet adā ⁊ eidē formato mōstrasset solē ⁊ lunā fixos i celo cū haberēt iā tres dies tm̄ i iiij. igit̄ die pōt dici pria q̄ tūc adā vidit eā. Itē nota q͂ ad formationē regulariū lunariū debem⁹ sumere dies mēsis p̄cedētis ⁊ addere cū suo regulari luna rij ⁊ ex sūma remouere tot dies quot lunatio illi⁹ mēsis p̄cedētis hȝ ⁊ illud q͂ remanebit dat̄ mēsi sequēti ꝓ regulari lunari. vbi gratia. septēber hȝ. v. ꝓ regulari lunari. ⁊. xxx. dies his cōiūctis erūt. xxxv. lunatio vo septēbris hȝ. xxx. dies q̄m lunatio i mēse ipari hȝ. xxx. dies ⁊ i mēse pari hȝ. xxix. remotis. xxx. remanent. v. ⁊ sic dat̄ septēbri. ⁊ october hȝ. v nouēber ⁊ decēber septē. ianuari⁹ ⁊ martius. ix. aprilis ⁊ februari⁹ decē. mai⁹. xi. iuni⁹. xij. iuli⁹ tredecim august⁹. xiiij. sicut dictū ē de regularib⁹ lunarib⁹. Itē nota q͂ ad inueniē dū etatē lune i septēbri octobri nouēbri ⁊ decēbri. debem⁹ i cipe numerū epactarū currētiū cū numero aureo anni seq̄ntis ⁊ sic nunq̄ deficiem⁹. Etatē lune. Hic docet actor valorē. epactarū ⁊ regulariū l. mariū dicēs. q͂ epacte ⁊ regulares lunares simul iūcte docēt etatē lune i pricipio cuiuslibet mēsis de quo q̄rim⁹. nā tota erit luna in pria die cui⁹ libet mēsis quot⁹ fuerit numer⁹ ex illa additione puenies tamē si superēt. xxx. debem⁹ demere. xxx. ⁊ residuū retinere nota q͂ regularis lunaris ianuarij seruit eidē mēsi q̄uis etas lune icipiat in septēbri. Itē nota q͂ si velim⁹ scire vel q̄rere i septēbri etatē lune nos debem⁹ accipe epactā nūeri aurei q̄ icipit i āno sequēti. s. ianuario q̄uis i septēbri scdm istū annū sit ali⁹ numerus aure⁹. Itē nota q͂ epacta dicitur fallere in octauo āno cicli decēnouenalis in mayo ⁊ i iulio vndecimo autē āno i martio etiam in decimonono āno dicti cicli decennouenalis ⁊ mayo ⁊ augusto. Verbi gratia In octauo anno cicli lunaris habemus decem ⁊ septem

p epacta et iii modo sūt .xi pregulari lunari addantur simul erūt.xxviii.et deberet luna esse.xxviii.dierū i kale.maii et ē xxvii et sic epacte fallūt iii.viii.āno cicli nouenalis i maio Similr iulii eadē anno hz.xvii.p regulari lunari et.xvii.p epacta addunt simul et sic erūt.xxx.et sic luna deberet esse xxx.dierū iii kalēdis iulii et est.xxix.Similr iii.xi.āno cicli decēnouenalis.xx.p epacta et martius hz nouē.p regulari lunari addant simul erūt vigitinouē dier et sic vigitiocto sz i āno bisextili ē trigita Silr i pricipio augusti i deciono no āno deberet eē scda et tertia eē i decionono anno cicli decē nouenalis hēmus vigitiocto p epacta et maius hz xi. p regu lari lūari addant sil et sic erūt.vigitinouē et deberet eē.xxix dier:sz nō ē imo vigitiocto:ergo i istis fallit epacta In a lios aūt p ēbolismales annos et istos exceptōes hēmus p istū vsū oc'ma iul et c.q̄ docz i quo mēse hēat fieri exceptō

Menses lunares sic scire potes regulares
Quinqz se oc dant no de septem tertria ia mar
Ap fe decem sumunt post vnum cuilibet adde
Etatem lune regulares dant et epacte
Principio mensis sed si numerus superaddit
Horum triginta triginta demere debes
Oc maii iul vn din ma nod maii dat monos augusti

¶ Embolismales.Hic determinat actor de embolismali bus dicens q tertius annus cicli decēnouenalis sextus.viii. xi.decimusqrtus decimusseptimus decimusnonus.sunt em bolismales Vñ videndū est quid sit embolismus et qd sit an nus embolismales Vñ embolismus idem est quod cremētū puenēs ex cremēto anni solaris supra annū lunarē et il lud visum est prius cū dictuz est q annus solaris est maior anno lunari vndecim diebus qz annus solaris hz trecentū sexa ginta quinqz dies cū sex horis.Et annus lunaris nō habet

nisi trecentū quinquaginta quatuor dies. Annus embolisma lis est annus in quo interseritur lunatio. Unde sciendū est q̄ septē sūt lunationes existētes in nouēdecim ānis ultra mē ses quarū q̄libet ē triginta dierū. Nā ex undeci primi āni et xi. secūdi et xi. tertij fit lunatio embolismalis in tertio an no et adhuc remanent tres dies. Itē ex undecim quarti an ni. xi. q̄nti et. xi. septi ānis fit una lunatio embolismalis et attribuitur sexto āno et sic sunt tres de residuo cum trib9 p̄dictis. Itē ex xi. septimi āni et. xi. octaui anni cum sex di b9 p̄dictis de residuo simul iūctis et erūt. xxviij. mutem9 duos dies ex āno seq̄nti fit lunatio embolismalis. xxx. di e. ū q̄ lunatio attribuitur octauo āno cicli decēnouenalis Ex nono aūt āno remanēt tm̄ nouē dies duob9 dieb9 mu tatis āno p̄cedenti. Itē a decio undecim et ab undeciz un decim et nouēdies q̄ sūt de residuo simul iūcti fit lunatio xxx. dierū uno die de residuo et attribuitur. xi. āno. Item ex xi. xij. āni et undecim tredecim anni et undecim quarti de cimi fit una lunatio. xxx. dierū q̄ attribuitur. xiiij. āno et sic restāt quattuor dies ex q̄b9 quatuor dieb9 cū. xi. q̄ndecim āni et. xi. sexdecimi āni et xi. decimiseptimi āni fit una luna tio q̄ attribuitur. xvij. anno septē dieb9 de residuo q̄ iun cti cū undecim. xviij. anni et undecim xix. āni et uno excep to in iulio p̄cedēti faciūt unā lunationem embolismalem xxx. dierū q̄ attribuitur. xix. āno cicli decēnouenalis. Itē nota q̄ illa dies accepta a iulio uocatur saltus lune. Unde illa dies magis accipit̄ a iulio q̄ ab augusto. q̄ in luna au gusti ē. xxix. dierū et nō essent nisi. xxviij quod ēt incōueniēs et lunatio iulij cū ē. xxx. dierum bn̄ pōt fieri q̄ sit. xxix. io cic9 subtrahitur q̄ ab augusto. Itē nota q̄ embolismi in uēti fuerūt: q2 astronomi ɔstituerūt cursū lune et solis i cō cordia i nouēdeci ānis solarib9 et. xix. lūarib9 et xx hoc iue nērūt lunatōes ēbolismales. ceteri uo āni dicūt cōmunes

q2 cōem etatē hñt cū annis solaribꝰ. sic secūdꝰ ānꝰ solaris ē duodecim mēsibꝰ sic lunaris ex duodeci lunationibus. Itē nota q in āno embolismali ē duplex error. Primꝰ est terminalis lune. q2 dicit infertꝰ q lunatio est illius mēsis in quo finitur sꝫ in āno embolismali finiūt due lunationes in vno mēse. Scd's error ē variabilis. qm̄ mēsis in nūero pari positꝰ hꝫ lunationē imparē. sꝫ in nūero īpari positꝰ hꝫ lunationē parē. Sꝫ in āno embolismali inueniuntur due vel tres lun..tōes imediate pares. q2 oportet lunatōeꝫ embolismalē sp eē parē. Itē in āno embolismali oportet duas lunationes i eodē mēse fieri. Et dr̄ in pposito illiꝰ mēsis ꝛc. Hoc ē q lunatio ē illiꝰ mēsis i quo finitꝰ. Et rō est q2 a fine denoiant̄ res. Impare par. Dicit actor q si mēsis de quo q̄rit sit par hꝫ lunationē imparē ꝛ nō dr̄ iō mēsis par vel impar quo ad nūeꝝ dierū. sꝫ quo ad situationē sui ꝛ sic impar hꝫ lunationē parē. ꝛ sic intelligit̄ de alijs nisi fiat exceptio ppter embolismū vel bisextū.

Embolismales annos sic noscere debes
Tertius ꝛ sextus octauus et vndecimus post
Ac decimusquartus decaseptimus et decanonus
Ac alios omnes communes dicere debes
Embolismalis lunatio semper erit par
Julius est mensis cuius lunatio finit
Impare par impar pare fit lunatio mense

Nobilis ībo ciphos. Hic ostēdit actor in quo mēse lunatio embolismalis sit interferēda ꝛ i qua die mēsis icipit ꝛ debuisset diuidi circa istā ptē embolismalē. Vn̄ ponit quēdā vsu in quo sūt septē dictōes septē ānis embolismalibꝰ deseruiētes. Prima de,eruit prio ano embolismali. Secūda scdo ꝛ sic de alijs. Itē nota q quota ē prima lr̄a prie sillabe i alphabeto i aliquo mēse incipiēdo a ianuario tāta est interserēda lūatio embolismalis. ꝛ quota fuerit pria lr̄a se

cūde syllabe eiusdē dictiōis tāta diemēsis ē lunatio embolismalis ita q̄ h̄ cōputat̄ p litteram. Vñ primus annus embolismalis icidit decēbri i scda die et tūc duo q̄ deberent poni pꝰ tresdecim oportet poni i eadem tabula i illis tresdecim secūdus āaus incidit i septembri i secūda die. Tertius i martio in septa die. Quartus annus in ianuario i tertia die. Quintus in nouembri i secūda die. Sextus in augusto in secūda die Septimus et Ultimus in martio in quinta die.

Mobilis ibo cipbos ace liber babcto coenos
Quali mense dieq̄ quota versus dabit iste
Prima dabit mēsem monstrabit et altera sedem

Per clauis. Supius actor determinauit de duabus pticibus pricipalibus sui libri. Hic determinat de tertia. s. de festis mobilibus. Et diuidit̄ in duas. primo docet inuēire festa mobilia in quolibz āno. scdo ponit q̄dā notabilia. Scda hebdomadas a nat Prima in duas: primo docet inuenire festa mobilia p clauis numerū: Scdo p versus festis sibis deseruiētes. Scda. Postea mobilia. Prima in duas. prima docet inuenire claues cuiuslibet anni: secūda docet valorem illarū: Secūda: Dat tibi post etc: Prima in duas: primo facit quod dictū est: Scdo ponit vnū notabile: Scda si pl superent. pria in duas primo docet inuenire clauescuiuslibet āni Scdo docet situare supra as littera ferialemensiū Scda ps Primula g iā Et illa ps si supent quadraginta diuiditur in duas ita q̄ ponit duo notabilia scda clauis ab vndenis In prima pte dicit actor q̄ festa mobilia cognoscunt̄ p numerū clauium. et q2 loquitur de clauibus io videndū ē q̄d sit clauis. Vñ clauis est. nūerus nō descendens vndecim. vl. nō excedens datus āno ad inueniendū quaz festa mobilia. s. septuagesimā q̄dragesimam etc. q2 sicut p claue intramus domū ita p talē nūerū clauiū cognoscunt̄ festa mobilia seu manifestantur q̄re igit̄ sic festa mobilia vocā

videam⁹. Vñ septuagesima de septuaginta ānis vel diebꝰ q̄bus filij israel i babilone captiui fuerūt et illos recolit ecclesia nostra. Vñ monachi ieiunāt p illud tp̄s ꝯcluditꝰ alle luya vsq₃ ad pasca i memoriā istiꝰ captiuitatis. S₃ posset q̄ri quare dr̄ septuagesima cū nō sunt nisi. lxiij. dies dicitꝰ ꝙ antiquitꝰ erat moris qn̄ aliq̄s nūerꝰ erat iter duas decades: nō a precedēti s₃ a subsequēti denoiabatꝰ vñ cū iste nūerus sit exn̄s iter. lx. ꝛ. lxx. nō denoiatꝰ a sex a gita sed a septuaginta more antiquorū. Alij ꝯo dicūt ꝙ illud tp̄s a quo clauditꝰ allelulya vsq₃ ad quasi mō vocatur septuagesima ꝛ sunt septuagita dies sꝫ ꝛ aliq̄s vxorari nō pōt in illis diebus q̄bus septuagesima h₃ celebrari ꝛ si q̄ratꝰ quare septuagesima in sctā ecclesia celebratꝰ. Dicendū ē ꝙ ad modum populi dei babilone q̄ pp pctā nostra celestē. iherusalē alienam⁹ in die resurrectiōis debem⁹ resurgere a pctis nostris siue a vicijs vt corp⁹ christi sumere digne valeam⁹ ꝛ a morte ad celestē patriā reuertam² ꝛ dimittam⁹ oia pctā nostra Et nota ꝙ ista videl₃. Gloria i excel. Te deū lau ꝛ Jtemissa ē nō cātantꝰ in illo tpe. q₂ sūt cantus leticie ꝛ gaudij: tractus ꝯo dr̄ a trahēdo q₂ debem⁹ nos trahere a vicijs et a vacationibꝰ inoportunis. Et nuptie nō celebrantꝰ ad signā dū dolorē filiorū israel. Quadragesima dicitꝰ a. xl. diebus q₂ sunt quadraginta dies ꝛ p tot dies ieiunare debem⁹ q₂ xp̄s moyses ꝛ helias ieiunauerūt. Jtē nota ꝙ. xxxvi. dies cū dimidia sunt decia ps ān ꝛ vndecimā ptē nostrorū dierum reddere deo debem⁹ ꝛ ita vitā nostrā decimare dēm⁹ Vñ quattuor dies supaddantꝰ ad faciēdū nūerū quadragesime nec cōputantꝰ dies dn̄icex ieiunio q₂ nō ieiunātur. pasca dicitꝰ a phase quod ē trāsitus. q₂ iudei exīstētes i egipto mare trāsierūt sicco vestigio illo die i quo egyptij submersi sunt cum pharaone. Sed nulla est melior ratio nisi q̄a christus in illa die transiuit de morte ad vitam.

¶ Itē querit quare rogatiões sic appellamꝰ. Rogatio ē qꝛ tūc solemꝰ rogare deū ꝑ aeris serenitate ad anni fertilita tē. Qui quagita dies sūt afesto pasche vsqꝫ ad pēthecostē iō pēthecostes dicit a pētha qd ē qnqꝫ ⁊ costas qꝫ ē decem quasi quinqes decē. ſꝫ aliqs posset qrere quare ista festamo bilia nō hñt certū locū i kalēdario. Dicendū ē qꝫ ista festa mobilia situant supra lras dñicales: ⁊ qꝛ littere dñicales i quolibꝫ āno vario mō mutant iō nō hñt certū locum et no ta qꝫ i die iouis pꝰ dñicā rogationū ē ascēsio dñi Itē in die dñicapꝰ pēthecostē ē festū trinitatis ⁊ i die iouis seqntis ē festū eucharistie Satis sūt nota ista festa mobilia pasta qnqꝫ. iō de ipis nō fit mēsio. qꝛ ꝑ alia itelligunt. Iteꝫ nota qꝫ qnqꝫfesta mobilia iueniunt ꝑ claues ⁊ sic formatur pria clauis ꝑ additionē regulariū ferialiū cū nouēdeciꝫ annis cicli decēnouenalis Et de pria hēmus vigintisex ⁊ ita se cūda clauis a prima format ꝑ additionē qꝫ nouēdeci cum vigitisex ⁊ sic erūt quadragitaqnqꝫ. remoue trigita ⁊ sic se cūda clauis erit ex. xv. ⁊ sic facies ex oibꝰ alijs. Prima cla uis pōt formari ab vltia vnitate remota ꝑpter saltuꝫ lūe ⁊ durāt claues. x. xix. ānos vltia clauis. xxviij. additis no uēdecim ⁊ tresdecim remotis ꝑpter saltum lune. Pria cla uis erit. xxviij. qlibet alia seqns format a pria ꝑ additionē de. xix. ⁊ si supent quadraginta remouere dēmꝰ triginta ⁊ residuū retinere ꝑ clvue. ¶ Nota iteꝫ qꝫ claues ꝑ quiqꝫ festa mobilia iuenire pssumꝰ. ⁊ possamꝰ scire ꝑ sūmitates qnqꝫ digitoꝝ. Debemꝰ enim ponere primū annū cicli decēnoue nalis in sūmitate pollicis. xxv. cum aureo nūero currente in āno de quo qris in sūmitate indicis tresdecim in sūmi-tate medij. xxxi. in sūmitate medici nouēdecim i sūmitate auricularis septem ⁊ si supent. xl. debemus remouere. xxx ⁊ sic remanēt. xi. Vt pꝫ i āno. qndecio cicli nouenalis cū il-lo aureo nūero addunt. septē. ⁊ sic sunt. xxij. que ꝑ claue ha bemꝰ in illo anno ⁊ sic de alijs postea sciendū ē qꝫ tot dies

debemus cõputare a sedibꝰ clauiũ quot sunt claues ĩ illo ãno ⁊ numero finito debemꝰ accipe dñicã ꝓxime sequẽtez ⁊ in illa dñica celebrat̃ festũ mobile de quo queris. Si vero numerus clauiũ de quo queris finit̃ in die dñica: tu non debes accipe illã diẽ dñicã ꝓ festo mobili: sed in sequẽti die dñica celebrabit̃ festũ mobile ⁊ in hoc differimus a iudeis qꝛ ipsi terminũ ⁊ festũ mobile celebrãt eodẽ die. Item sciẽdũ est ꝙ claues nõ descendunt vndecim nec supat quadraginta. Itez querit̃ quare primo agit de numero aureo q̃ꝫ de clauibus cũ ita sit ꝙ claues sunt digniores. qꝛ valẽt ad cognitionẽ festorũ mobiliũ. Dicendũ est ꝙ claues ꝑ numeruz aureũ debẽt cognosci. sed prit̃ est ponere illud per quod aliquid cognosc. ĩ q̃ꝫ illud quod ꝑ aliud cognoscit̃. q̃re primo agit de numero aureo q̃ꝫ de clauibus. Ad idẽ omne notificans debet p̃cedet notificatũ. sed sic est ꝙ aureus numer̃ est notificans. claues vero notificare. igitur ⁊c. maior ẽ vera. minor patet quia oportet ꝙ illud qđ presupponit aliqđ sit prius q̃ꝫ presuppositum

Per clauis numerum cognosces mobile festum
Noscere tu claues per metra sequentia debes
Tunc auri numerum numerant summe digitorum
Sic enos quinos tredecim plus esse tridenos
Unde viginti epta digitis pro clauibus apta
Pol preit in sequitur medius medicus minimus post
Si quadraginta superent triginta moueto
Est numerus clauis illud tibi quod remanebit
Anno bisexti si sep vel quadra requirit
Citra bisextum iungas cum clauibus vnum
Dat tibi post numerum domini lux mobile festum
Si cadat in lucem domini suppone sequentem

Terminus et festum nunquam celebrantur eodem
Clauis ab vndenis ad quadraginta refertur
Incipiuntq; dies clauem numerare sequentes

¶ Primula g ianu. Hic docet actor situationez clauiū i mē sibus dicēs: φ supra primā g ianuarij incipiunt nūerari claues septua gesime: et in g vltima ianuarij incipiunt claues quadrage sime. et i secūda g martij icipiūt claues pasche et i tertia g aprilis icipiūt claues rogationū. et vltio g apri lis incipiūt claues penthe. Et nota φ dies dñica post claues sita ē sedes festorū mobiliuz. tñ si ille numerꝰ cadat in die dñica nō debēt ibi celebrari festa mobilia sed in sequenti dominica ne videanur iudeos imitari: qm̄ apudeos ter mini et festū eodem die celebrantur

Primula g iani post vltima g q; secunda
Martis et aprilis g q; suprema
Dat tibi post numerum domini lux mobile festum

¶ Postea mobilia. Hic docet iuenire festa mobilia breuiꝰ et ꝑ fectiꝰ ꝑ versus festis fixis deseruiētes dicēs. φ ꝑ istas .v. sillabas. s. pris brune ci col hēmꝰ situationē qnq; festoꝝ mobiliū. ita φ ꝑ istā sillabā pris q̄ situaꝛ i versibꝰ deserui entibꝰ ianuario ꝑ quā de signaꝛ. xviij. dies ianuarij hēmꝰ situationē septuage sime. ꝑ bru. dnj. diez februarij hēmꝰ si tuationē quadragesime. ꝑ ne. i. ꝑ istā sillabaz ne q̄ situaꝛ in xxij. die martij hēmꝰ situatiōz pasche. ꝑ ci. i. ꝑ istā sillabā ci q̄ situat. in. xxviij. die aprilis habemꝰ situationē rogatio nuuj. et ꝑ istā sillabā col q̄ situatur in. x. die. May habemꝰ situatōez pēthe. sedē festoꝝ. Postea dicit actor φ nos debe mꝰ istas quinq; syllabas in radice indicis ponere et in illis debemus inuenire aureū numerum in die dñica sequenti illū numerū aureū situanꝛ festa mobilia de q̄bus q̄rere vo lumꝰ et si versus mēsis deficiat debemꝰ accipe ꝟsus mēsis

sequētis cōputādo donec veniam⁹ ad iūcturā diei dñice se
quētis aureū numerū ꝛ i tali die situatur festū mobile de
quo q̄ris. vbi gratia. si vis scire quot sūt septimane a nati
uitate dñi vsqꝫ ad brādones accipe istā sillabā bru ꝛ situa
illā in radice indicis ꝛ cōputa donec iuenias aureū nume
rū ꝛ si numer⁹ sit i eadē iūctura. ita ꝙ currāt q̄uqꝫ p aureo
numero nō accipe ibidē: sꝫ q̄re diē dñicaꝫ post aureū nume
rū: ꝛ in illa ē dies quadragesime. Et postea cōputabis sep
timanas a natiuitate dñi vsqꝫ ad illa diē dñicam ꝛ semper
inuenies festū ꝛ nū ꝙ deficies. si ita sit ꝙ p littera dñicali
habeam⁹ d ꝛ sepdecim p aureo numero. tūc festa mobilia p
illo anno situantur in radice indicis

Postea mobilia si vis cognoscere festa
Sed qua pa ro pen pris bru ne cin col da to sedem
Sedem festorum radix tenet indicis horum
Ab c sunt extra. g supra d ef manent infra
De festis norma tibi fixis sit recitata
Aureus hinc numerus his versibus est manifestus
Dat tibi post numerum domini lux mobile festum
Pascha nec vndenas aprilis et ante kalendas
Nec post septenas maij valet esse kalendas

¶ Hebdomadae a nat. Hic actor docet iuenire terminū a
natiuitate dñi vsqꝫ ad festa mobilia. Et diuidit in tres p
tes. Prio ostendit ebdomadas a natiuitate dñi vsqꝫ ad fe-
sta mobilia Secūdo a pēthecoste vsqꝫ ad festū. b. iohānis
baptiste. Tertio a pēthecoste vsqꝫ ad aduētū dñi. Prima in
principio. Secūda a pēthe. festis. Tertia a penthe distat.
Itē pria in duas. Prio facit quod dictū est Secūdo ponit
quoddā notabile. Secūda. A dabit. In prima pte dicit ac
tor ꝙ si nos volum⁹ scire numerū a natiuitate dñi vsqꝫ ad
festa mobilia debem⁹ situare istas ebdomadas insubūgu
la indicis ita ꝙ quattuor seruiūt septuagesime ꝛ septē qua

dragesime tredeciz pasc h e .et octodecim rogationib⁹ ꝛ xx.
pẽthecoste. Postea debem⁹ inuenire dñicaz post primatõez
lune in qua dñica situãtur festa mobilia illi⁹ anni de quo q̃
ris et quot erũt iũcture ab a indicis vsqz ad illã dñicam in
qua situant⁹ festa mobilia tot erunt dies cuz hebdomadis
predictis tñ si festũ mobile est retro a indicis ꝛ etiã prima
tio lune quot iũcture erũt retro tot dies deficiẽt ad hebdo
madis sicut qñ habemus. xvi. pro aureo numero. ꝛ e pro l̃ra
dñi cali tũc festa mobilia situant⁹ sup̲ e indicis ꝛ iõ ab heb
dom adis p̃dictis debem⁹ remouere tres dies ꝛ sic de alijs
Postea p̲oit vnũ notabile dicẽs. ꝙ q̃libet a dat vnã hebdo
madã. tñ numerãdo nõ debemus cõputare a indicis q̃a est
hebdomada. Citra q̃qz. Hic dicit actor ꝙ q̃libet iũctura nõ
tacta retro a indicis nisi tãgam⁹ a idicis mouet. i. remouet
vnã diẽ. Et nota ꝙ iuncture pollicis nõ cõputantur hic;

Hebdomadas a nat pro festis indicis a dat
Quatuor hinc septem tredecim octodecimqꝫ viginti
Unum quemqz diem dat littera postea tacta
A dabit hebdomadam tamen indicis a nisi tangam
Citraqueqꝫ vacans iunctura diem mouet vnam

A pẽthe festis Hic docet inuenire terminũ a pẽthecoste
vsqz ad festũ beati iohãnis baptiste dicẽs ꝙ si nos volum⁹
scire quot hebdomade sũt a pẽthe. vsqz ad festum beati io
hannis baptiste debem⁹ ponere sep hebdomadas supra g
indicis ꝛ quot erunt iuncture vsqz ad festũ mobile tot di
es debem⁹ remouere ab illis sep hebdomadis. Si vero fe
stum sit citra g idicis tot debem⁹ addere dies cũ illis sep
hebdomadis quot sũt iũcture citra g idicis ꝛ sic ista regu
la ꝯtraria est regule p̃cedẽti. A penthe distat. Hic docet ac
tor inuenire terminũ a penthecoste vsqz ad aduẽtũ dñi. Et
diuidit⁹ in duas. Primo facit quod dictũ est. Scdo oñdit

Ubi debemus incipere aduentū. Secūda. andree festo. Unū nota q. xxiv. hebdomade pūt esse a pēthe. Usqz ad aduētū dñi ꝛ nō plures. sꝫ bñ pauciores. et nō est curādū de diebꝰ. qꝛ nulli sūt dies ī uno hebdomada semꝑ pficiūt eo q ambo festa sꝑ sūt in die dñica. Unū si pēthecostes sit ꝓpe festū beati iohānis baptiste tūc sūt pauciores septimane a pēthecoste Usqz ad aduentū dñi. Unū sꝑ a natiuitate beati iohānis baptiste sunt. xxij. septimane cū. v. diebꝰ. ꝛ ideo cum numeraueris de tpe a pēthecoste ad natiuitatē beati iohānis baptiste semper poteris scire hebdomadas a pēthecoste ad aduentū dñi. Unū vigintinouē hebdomade volūt poni supra a indicis. sꝫ q̄libet b ab illa a Usqz ad festū mobile remouet Unā septimanā nō curādo de diebꝰ. Ut dictū est Andree festo. hic docet actor inuenire diem aduētus dñi dicens q in die dominica ꝓpinquiori festo beati andree situatur aduentus dñi siue illa dies dñica p̄cedat siue sequatur. ꝛ si in die dominica celebratur festū beati andree in illa die propria situatur aduentus domini.

A penthe festis sic distant festa iohannis
Indicis hebdomadas g sex dat ꝛ altera tollit
Ultra vel citra dic vt supra viceuersa
A penthe distat aduentus et vnde triginta
Hebdo dat indicis ab tollit quelibet vnam
Andree festo vicinior ordine quouis
Aduentum domini prima colit feria
Si cadat in lucem domini celebratur eadem
Distat ab aduentu domini sic vera dies nat
Festi iunctura dat mobilis hebdomadas tres
Donec b tacta det lucem littera queqꝫ

Annū discerne. In pte precedenti actor determinauit de tribꝰ partibꝰ pncipalibꝰ sui libri. Hic determinat de quarta

et vltima. Et diuiditur in duas. Prio facit quod dictū est Secūdo determinat de ieiunijs. Secūdo dāt crux lucia Et qz facit mentiōem de tēpore videamus quid sit tempꝰ. Unde dicit beatꝰ augustinus. In tēpore sumꝰ et in tēpore loquimur, et quid sit tēpus ignoramus. Tēpꝰ est quo mūdꝰ incipit et mūdus finit. Vel sic. Tempꝰ est pars eternitatis et cum hoc anni mēsiuz ab hebdomadaꝝ vel spaciū diurni circa diminutionez. Vel sic. Tempus est mensura motus rerum mutabilium quo mundus incipit et quo mundꝰ finit. Tempus est materia compoti. de diuisione temporis visū est supra. Unde antiqui compotiste annum diuiserunt in quatuor partes. scz in ver. estatem et hyemē. Quare sic vocatur. Ratio est quia ver dicitur a viree vires. quia tūc omnia incipiunt virere. Estas dicitur ab estu. quia calidꝰ est Autumpnꝰ grece dicitur vel interpretatur morbidum latine. quia multi morbi apperiuntur vel nascunꝰ hyems dicitꝰ ab hemi quod est dimidiū. qz vulgus annū diuidit in hyemem et estatez. In prima parte dicit actor ꝙ ꝟ incipit in cathedra sancti petri. et protenditur vsqz ad festū sācti vrbani Estas incipit in festo sancti vrbani et ptenditꝰ vsqz ad festū scti simphoriani. Autūpnꝰ incipit in festo scti simphriani et protenditur vsqz ad festū sancti clementis. in quo festo incipit hyems. et durat vsqz ad festum cathedre sancti petri vbi ver incipit. Dant crux et cineres. Hic determinat de ieiunijs. Et diuiditꝰ in duas Primo determinat de ieiunijs quatuor tēporum Scdo de ieiunijs aliorū festorū. secūda. nat dn̄i pēthe. In prima pte dicit actor ꝙ post festū beate lucie virginis in hyeme. et post festū sācte crucis in septēbri. post cineres. et post pēthecosten funt ieiunia. s. qrta et sexta feria et sabbato. qz in quolibet istorum temporū assignantur. Et ratio est. quia quemadmodū in vere omnia virescūt. iō debent virere virtutes. Alia ratio est quia

per ieiuniū caro nostra tēperatur.ꝛ qꝛ in vere abundat san guis q̄ est humoꝛ calidus ꝛ humidus. ita in nobis nō pōt tēperare nisi per ieiuniū. iō sūt ieiunia. ibidē cōstituta. In estate sunt ieiunia. qꝛ illud tp̄s est secundū. ꝛ ita debemus esse fecundi in bonis opib᷒. Alia rō est qꝛ in illo tp̄e regnat colera. s. humoꝛ q̄ est calid᷒ ꝛ siccus spāliter in illo tp̄e abū dat iō in illo tp̄e sūt ieiunia vt cōparent̄ isti humoꝛ scꝫ cole re. In autūpno fiūt. qꝛ illud tp̄s est fructuosū. ꝛ iō in bōis opibus fructificare debemus. Alia ratio est qꝛ melancolia regnat tunc que est frigida sicca. ꝛ in illo tp̄e semꝑ abun dat. ideo ad tēperandā illaꝫ melācoliā ieiunium fit in autū pno, In hyeme aūt sunt ieiunia. quia sicut herbe ꝛ folia sūt moꝛtue, ita in nobis vitia nostra annichilari debem᷒ Alia ratio est qꝛ illud tp̄s aquosū est ꝛ frigidū. ꝛ ne in nobis suꝑ abundet fleuma qui est coloꝛ frigid᷒ ꝛ humidus. ideo per ieiuniū in illo tp̄e carnem nostrā macerare debem᷒. Sed queritur quare ieiunia celebrant̄ tribus diebus. Dicendū ꝙ hoc est ꝑpter tria peccata moꝛtalia euitāda. que sūt prin cipalia, s. que fiūt cogitatione verbo ꝛ oꝑe. Item nota ꝙ q̄ dam dicunt ꝙ si natale dn̄i celebrat̄ in die lune vigilia de bet ieiunari in hebdomada p̄cedenti. scꝫ in sabbato. ratio est quia vigilia dn̄i nō cadit in septimana illoꝝ quatuoꝛ tē poꝝ hyemalium. quia tempus quatuoꝛ tempoꝝ hyemaliuꝫ est signū tristitie. Vigilia aūt signum est leticie ꝛ propter hanc repugnantiaꝫ ieiunia hyemalia ꝛ vigilia natiuitatis domini non ceciderūt in eodē die. Sed hoc tempoꝛe presē ti non est in vsu nostro. quia natiuitas domini est in die lu ne in sabbato precedēti est duplex ieiuniū scilicet quatuoꝛ tempoꝛum et natalis domini et ista ieiunia assignantur ꝑ hunc versum. Post pen. cru. ꝛc. Et nota ꝙ angaria dicitur ab ango angis et vigeo viges. Feria dicitur a ferio ferias quod est cesso cessas. quia in illis diebus nos debemus ces sare ab omni peccato et malo opere.

Annum discerne per partes suntque quaterne
Ver petro detur estas exinde sequetur
Hanc dabit vrbanus autumpnum simphorianus
Festum clementis hyemis caput est orientis
Vadit hyems retro cathedrato symone petro
Dat crux lucia cineres carismata dia
Quod sit in angaria quarta sequens feria
Post pen.crux.lu:ci.sunt tempora quatuor anni

¶ Nat dñi pẽthe. Ista ps diuidit in quattuor ptes secū dū q poit quattuor notabilia.scda. In dies egros. Tertia. Si p quidenos Quarta noscere si q̄ris. In prima pte di cit actor q nos debem⁹ ieiunare in vigilijs istoꝝ festorū scz in vigilia natalis dni.i vigilia pẽthe in vigilia beati ioh. baptiste beati Laurẽtij assumptiōis beate Marie.et simili ter i die Luce. in die beati. Marci euāgeliste.i vigilia apo stolorū Simonis et. Jude.in vigilia beati Mathei aposto li et euāgeliste. Sed queritur quare ieiunam⁹ in die sancti Marci et nō in vigilia. Ratio est quia in illa die portentur cruces et fiūt processiones. Ideo pp̄ter leuationes crucis preualet ieiunare in die Marci q̄ in vigilia cū cruces por tẽtur circūcirca ecclesiā Et nota q.b.mathias nō habet ie iuniū.q2 nō fuit de nūero.xij.apostolorū Jacob⁹ minor in fra pasca occisus fuit et eius festū celebrat octauo kalẽdas augusti pp̄ter ecclesie dedicationẽ.etiā in festo beati Bar tholomei nō ieiunam⁹ q2 fuit excoriatus et non ẽ nobis cer tū qua die mortu⁹ ẽ In vigilia beati Thome nō ieiunam⁹ q2 est in aduẽtu dñi etiā nō est consuetū ieiunare de beato. Joh:q2 est post natiuitatẽ domini igitur etc.

Nat domini penthe.que ioban lau sumptio sancta
Istis vigilijs ieiunes luceque marci
Petrus et andreas paulum cum simone iudas
Ut ieunemus nos admonet atque matheus

Inde dies egros. Hic docet actor inuenire dies egros. x. xij dictiões. quarū pria deseruit ianuario. scda Februa. et sic de alijs. ita q pro solo mēse debem9 accipe prias sillabas cuiuslibz dictiōis. et ex illis duab9 sillabis cape duas primas lrās et si sint plures sillabe q due hoc ē cā metri nec debes de his curare. qz nō sūt de pposito. Vn dico q nos debem9 cape primā lrām cuiuslibet duarū sillabarū et quota ē prima lrā prime sillabe in alphabeto tāta est dies egiptiaca i illo mē se cōputādo a capite eiusdē. Itē quota est pria lrā scde syllabe in alphabeto. tāta est dies egiptiaca in illo mēse cōputādo retrograde vel retrocedēdo. Et nota q h, x lrā nō est cōputāda. Itē nota q pria lrā prime sillabe cōputat ad talez notificationē in principio mēsis. sz pria lrā scde sillabe seruit eidē mēsi qtū ad finez eius. Si āt fuerint plures sillabe q due nihil faciūt nisi qtū ad pfectionē versus. Sz videt q nō sint nisi. x. dies egyptiaci. qm isti dies dicunt a plagis quas i illis dieb9 de9 misit i egyptū ppter maliciā pharaonis et gētis sue. Sz solū fuerūt decē plage. ergo erūt soluz x. dies egyptiaci. Dicēdū ē q nō sūt nisi. x. principales. sz tm sunt. xij. tā principales q minus principales. Itē nota q scdm quosdā isti dies vocant egri qz in illis dieb9 si qs inciperz egrotari scdz illos oporteret mori. Tū illud est falsū et cōtra fidē catholicā. sz dicunt egri. qz i illis dieb9 nō licet alicui minui sanguinē eius. sz nō ē ppter hoc quin in illis diebus sit bonū fleubothomiā. sz ppter suspitionē remouēdaz qm aliqui antiqui faciebāt se minui sanguinē in illis dieb9 ad sacrificandū plutoni. i. deo infernali. iō phibitū fuit ne aliqs in illis dieb9 sanguinē suū faceret minui ne plutoni videret sacrificare. et hoc phibet q dicit kalēdas mensium nec dies egyptiacos obseruare debetis. Et nota q antiq dicūt horas esse in illis dieb9 in quib9 horis si aliquis minueret sanguinē suū cito morte caderet. sz hoc est falsum.

Inde dies egros et versus noueris isto.

Augurio decies audito lumine clangor
Linquit olens abies colit colus ercula gallus
Omnibus in reliquis sed non hic b numerabis
Mesalus. In istis duobus v'sib' sūt. vij. dictōes mēsibus deseruiētes. Pria prio. Scda scdo. Vñ p primā lrā prime sillabe cuiuslibet dictōis hēm' in qua hora de' misit plagā sup egypciacos a capite mēsis. vbi g. mesalus ē pria dictio q̄ deseruit ianuario accipiam' in q̄ ē sputāda. vij. lra in alphabeto. ergo in. vij. hora misit deus plagā sup egypcios in prio die egypciaco ianuarij. Silr in pria lra scda syllabe. eiusdē dictōis q̄ ē f q' est septa in alphabeto. ergo i septa misit de' plagā sup egipciacos in septia die ianuarij i fine sputādo retrograde. ita q' h p lra sputat. q' sic de alijs: q' aūt sint. x. plage pricipales patet p hos versus. Prima rubens vnda ranar plaga secunda. Inde culex tristis pumi sca notant' in istis. Quinta pecus stravit, sed viscera septa crepaint. Inde subit grādo post bruch' dente nephando. Nona tegit solem prauam tegit vltima prolem.
Mesalus illud babet armatos filia fidus
Minus agit sedet elralos iesibis aufert
Si p qndenos. Hic determinat actor de indicōe. Et diuidit in duas. Prio docet inuenire indicōez. Scdo docet eius renouationē. Scda dū redit october. Sz q' fecit mētionē de indicōe videam' qd sit inditio. Vñ inditio ē spatiū. xv annor ad hūdū cōsuetudinē Romanor. epis inditio cepit iniciū a romanis. q' cū ipsi totū mūdū subiugarent edictū fecerūt q' oēs hoies de quacūqz puincia in. xv. ānis tria p soluerent tributa sub tali cōdicōe q' in fine primi lustri persoluerent es ad arma fabricāda. in fine scdi argentū ad psoluēdos milites. q' in fine tercij aur ad ponendū in erario cōi vel in gazophilatio. Et dicitur gazophilatium a gata gaze q' philax quod est servare. quia ibi ponuntur q' servan

e iij.

tur gaze cōgregate. Aut potest indicio nominari totus nu merus quindecim ānoꝝ: et reuertitur in quindecimo anno ad primū. et erat tante memorie apud Ro. ꝙ nullū pactum nullūqꝫ firmū priuilegiū esset vel stabile nisi attribueret annus inditionalis et fecerūt. Ut facta inditione memoria haberetur eorū. Et dicitur inditio ab indico indicas. et sic visum est quid sit inditio Unde nota ꝙ annus dñi diuise ꝑ quindecim tribus additis qui iam transierant qn̄ natiui tas manifesta fuit in hoc seculo possum⁹ habere inditionē cuiuslibet anni ex residuo talis diuisiōis et si nihil restat ex tali diuisione tūc sum⁹ in quinto decimo anno inditionis Postea dicit ꝙ in octobri semper remouetur inditio i octa ua kalenda octobris q̄ situatur in septēbri i septima die an te octobrē. et ita consueuerunt Romani. Postea dicit ꝙ de mille diuisis ꝑ quindecim remanent. x. et ex centū. x. Itē no ta ꝙ ꝓpter iuuenes inditio semꝑ habet in diuidēdo annos domini ꝑ. xv. et illud quod nequit partiri per quidecim tri bus annis additis erit inditio quia semꝑ cum hoc quod re manet debemus addere tres annos: vel aliter non habere mus compotum

Si per quindenos domini diuiseris annos
His tres adiungens inditio sit tibi presens
Dant centum gentos tibi mille decemqꝫ reddunt
Dum redit october inditio fit noua semper
Quatuor atqꝫ tribus ipsi prelata diebus

¶ Noscere si q̄ris. Nūc sequit̄ vltimū capitulū isti⁹ libri in quo actor docet inuenire litterā tabularē cuiuslibꝫ āni et qꝛ regule sūt tradite cōfuse i cōpoto ad iuenīēduz festa mo bilia ad noticiā tp̄is. idō subiūgit actor de tabulis p̄io dās regulā generalē ad oēs terminos i quib⁹ ꝑ vnā solā litterā festa mobilia et multa alia possumus scire vel iuenire. No ta ꝙ eadem materia compoti precedens et eadem in tentio

est hic sed melior est utilitas hui⁹ notabilis. qꝛ sub breuita te multa hic ponūt̄ q̄ ꝓlixe in p̄dictis ponunt. et pōt diui di in duas. Prio docet inuenire duo alphabeta. Secundo docet illoꝝ valorē. Secūda. B. sep ebdomadas Itē prio docet alphabeta. Secūda docet situare illa in sinistra ma nu. Secuda. Indicis incipiet. Itē in duas. Primo facit ꝙ dictū ē. Secūdo poit driam iter illa duo alphabeta. siue i ter litteras illoꝝ. Secūda. Primū finit. Et illa diuidit̄ in duas secūdū ꝙ poit duas drias. Scda. Vel prime nigre In pria ꝑte dicit actor ꝙ si tu velis scire q̄ lr̄a sit tabularis debes cognoscere duo alphabeta. Deinde dicit ꝙ litteri primi debēt habere vnū pūctū post se. ſ; lr̄e secundi alpha beti debēt habere ante se ⁊ hoc mō differūt isto duo alpha beta. Deinde poit aliā driam dicēs. ꝙ lr̄e primi debēt eē nigre. ⁊ littere secundi debent esse rubee. Postea dicit ꝙ pri mū incipit ꝑ b ⁊ finit̄ in q ⁊ scd; incipit per a ⁊ finitur in q ita ꝙ h ꝓ lr̄a cōputatur. Indicis incipiet. Hic docet actor situationē illoꝝ alphabetoꝝ dicens. ꝙ primo incipit in ra dice indicis ⁊ ibi b poit̄ pro prima littera primi alphabe ti. ⁊ situantur littere sequentes in uncturis indicis medij ⁊ medici vsq; ad septā iuncturam eiusdem medici in qua situatur prima littera secūdi alphabeti. s. a ⁊ situātur ista duo alphabeta in iuncturis interioribꝰ ⁊ exterioribus qua tuor digitoꝝ computando primas iuncturas interiores in dicis ⁊ postea exteriores ⁊ similiter in alijs digitis ita ꝙ scd; alphabetū finitur in grossa radice indicis post aureū. Dicit actor ꝙ littera tabularis siue sit primi alphabeti si ue secūdi cadens supra litteram dominicalem post aureū idest post iuncturā in qua situatur aureus numerus est lit tera tabularis anni in quo sumus.

Noscere si queris que littera sit tabularis
Alphabeta duo debes cognoscere primo

B post punc primū sed a pri punc esto secundum
Uel prime nigre fiant rubeeqꝫ secunde
Primum finit in u reliquum se terminat in q
Indicis incipiet ra primam sexta secundum
Incipiet medici post aurum tangere lucem
Que domini poterit hec littera sit tabularis
B sex ebdomadas. Hic docet actor valorē alphabetorꝫ dicens. qñ b primi alphabeti est lr̃a tabularis habemꝰ ī illo anno sex ebdomadas ꝛ tres dies inter Nat dñi. ꝛ brandones qñ f septenꝫ qñ n octo. qñ u nouē. ꝛ iste lr̃e sūt primi alphabeti. qñ g scdi alphabeti. est lr̃a tabularis habemꝰ. x. qñ o. xi. ꝛ sic habemꝰ regulas principales tabulares. quarꝫ quatuor sūt primi alphabeti. s. b. f. n. ꝛ u. ꝛ due scdi. vicꝫ g. et o. Alie aūt littere sequentes istas lrās principales addūt tot dies quot sunt littere post litterā principalē. qñ aliqua littera nō principalis est tabularis tūc sūt tot septimane a natiuitate dñi vsqꝫ ad quadragesimā quot erūt si lrā principalis precedens illā minꝫ principalez esset tabularis cuꝫ tot diebꝰ sunt quot sunt littere ab illa littera principali precedente vsqꝫ ad litterā tabularem. tñ in anno bisextili debet semꝑ addi vna dies ꝑpter bissextum.
B sex ebdomadas f septenas dat n octo
Usqꝫ nouem g secunda decem quibus o dedit vnam
Addidit ebdomadas b dies tres initialis
Littera queqꝫ sequens premissis addidit vnum
Anno bisexti vult vna dies superaddi
Que dix antiqui potuerunt scribere libris
Decurrendo polum constante mente rotundū
Aereasqꝫ domos temptando ꝛ sydera cuncta
Queqꝫ fluūt ex his ꝛ quomodo sol moueatur
Intus habes collecta breui compendio ꝛ arte

¶ Diuisio libri.

Quatuor in libri partes nō te latet esse
Quarum prima notat quis solis circulus extat
Altera demonstrat quo ciclo luna mouetur
Tertia festa docet que continuo variantur
Quartaq; temporibus partitur quatuor annum

¶ Diffinitio cicli solaris

Est spatium ciclus solaris quo peragrando
Ciclum signiferum complet septem quater annos
Sol ad idem punctum cursu in petit vnde recessit
Hos annos domini clare tibi littera monstrat
Quos in iuncturis debes numerare sinistre.

¶ Diffinitio cicli lunaris

Ciclus lunaris denos nonos habet annos
Et sic est spacium annorum quo luna mouendo
Denos et nonos redeundo perficit annos
Orbis lunaris minor est quam solis et ex hoc.
Tempore transibit cursum sibi luna minori

¶ Diffinitio festi mobilis et festi fixi.

Quod certū nec habet nec habere locum valet illud
Absq; aliquo dubio tu festū in mobile dicas
Queq; loci in remanent certum sibi fixa vocabis
Inter mobilia dicas semper fore quinq;
Fixa sed in numero non sūt facili ad numerādū

¶ De quatuor temporibus anni et primo de vere

Verq; nouum stabit cunctum florente corona
Pingens purpureo vernantia prata colore
Ver placidum vario nectit de flore coronas
Vere nouo leti decorantur floribus arua
Veris honos tepidum floret ver omnia rident

¶ De estate

Stabat nuda estas ⁊ spicea serta gerebat
Horrida ⁊ ethiopis signis imitata figuram
Scindit agros estas phebeis ignibus ardens
Frugiferas arui fert estas torrida messes
Flaua ceres estatis habet sua tempora regna

¶ De autumpno.

Stabat et autūpnꝰ calcatis sordibus vuis
Labra post autūpnum musto spumantia feruent
Pomifer autūpnus tenero dat palmite fructū
Vite coronatas autūpnus degrauat vlmos
Fecundos autūpne lacus de vitibus imples

¶ De hyeme.

Stabat hyems glacie canos hirsuta capillos
Cuius nix humeros circūdat flumina montem
Precipitāt semꝑqꝫ riget glacie horrida barba
Albentes hec durat aquas ⁊ flumina nectit
Tristis hyems niueo montes velamine vestit

¶ De duodecim signis.

Signorum princeps aries ⁊ taurus ⁊ vrna
Tindaride iuuenes ⁊ feruida branchia cancri
Herculeusqꝫ leo nemee pauor almaqꝫ virgo
Libra iugo equali pendens ⁊ scorpius acer
Centaurusqꝫ senex chiron ⁊ cornua capri
Delectusqꝫ iouis puer ⁊ duo sidera pisces

¶ De eisdem signis

Corniger in primis aries ⁊ corniger alter
Taurus item gemini sequitur quos cancer adustus
Terribilisqꝫ fere species ⁊ iusta puella
Libra simul nigrumqꝫ ferens in accumine virus
Centaurusqꝫ biformis adest pelagiqꝫ puella
Et qui portat aquam puer vrniger ⁊ duo pisces.

¶ Finis

Littere tabulares	Aureus numerus	Lr̃e dominicales	Septuagesime.	Quadragesime.	Festa pasche.	Rogationes	Penthecostes.
	xvi		Janu	Febru	Mart	Apri	Maij
b	v	d	xviii	viii	xxii	xxvi	x
c		e	xix	ix	xxiii	xxvii	xi
d	xiii	f	xx	x	xxiiii	xxviii	xii
e	ii	g	xxi	xi	xxv	xxix	xiii
f		a	xxii	xii	xxvi	xxx	xiiii
g	x	b	xxiii	xiii	xxvii	Maij i	xv
h		c	xxiiii	xiiii	xxviii	ii	xvi
i	xviii	d	xxv	xv	xxix	iii	xvii
k	vii	e	xxvi	xvi	xxx	iiii	xviii
l		f	xxvii	xvii	xxxi	v	xix
m	xv	g	xxviii	xviii	Apri i	vi	xx
n	iiii	a	xxix	xix	ii	vii	xxi
o		b	xxx	xx	iii	viii	xxii
p	xii	c	xxxi	xxi	iiii	ix	xxiii
q	i	d	Febr i	xxii	v	x	xxiiii
r		e	ii	xxiii	vi	xi	xxv
s	ix	f	iii	xxiiii	vii	xii	xxvi
t		g	iiii	xxv	viii	xiii	xxvii
u	xvii	a	v	xxvi	ix	xiiii	xxviii

Littere tabulares	Aureus numerus	Lr̃e dominicales	Septuagesime.	Quadragesime.	Festa pasche.	Rogationes	Penthecostes.
			Febru.	Febru.	Apri.	.May.	
a	.vi.	b	.vi.	.xxvij.	.x.	.xv.	.xxix.
b		c	.vij.	.xxviij.	.xi.	.xvi.	.xxx.
c	.xiiij.	d	.viij.	Mar. i.	.xij.	.xvij.	.xxxi.
d	.iij.	e	.ix.	.ij.	.xiij.	.xviij.	Junij .i.
e		f	.x.	.iij.	.xiiij.	.xix.	.ij.
f	.xi.	g	.xi.	.iiij.	.xv.	.xx.	.iij.
g		a	.xij.	.v.	.xvi.	.xxi.	.iiij.
h	.xix.	b	.xiij.	.vi.	.xvij.	.xxij.	.v.
i	.viij.	c	.xiiij.	.vij.	.xviij.	.xxiij.	.vi.
k		d	.xv.	.viij.	.xix.	.xxiiij.	.vij.
l		e	.xvi.	.ix.	.xx.	.xxv.	.viij.
m		f	.xvij.	.x.	.xxi.	.xxvi.	.ix.
n		g	.xviij.	.xi.	.xxij.	.xxvij.	.x.
o		a	.xix.	.xij.	.xxiij.	.xxviij.	.xi.
p		b	.xx.	.xiij.	.xxiiij.	.xxix.	.xij.
q		c	.xxi.	.xiiij.	.xxv.	.xxx.	.xiij.

Hec precedens tabula valet ad sciendum que littera sit tabularis in primo ordine. In secundo quis aureus numerus. In tertio q̄. littera dn̄icalis. In quarto in quo mēse et quota mensis erit septuagesima. In quinto in quo mense erit quadragesima. In sexto in quo mense ꝛ quota mensis erit festum pasche. In septimo in quo mense ꝛ quota mensis erunt rogationes. In vltimo in quo mense ꝛ quota mēsis erit penthecostes Unde aduertendum ꝙ pro intelligentia eiusdem tabule presupponitur per tabulam precedētem positam in suo loco in presenti opere in quoto anno cicli lunaris sumus. i. quot habemus pro numero aureo. et quam literam dn̄icalem habemꝰ. ꝛ deinde oportet respicere vbi est ille numerus aureꝰ in secūda linea ꝛ ita ad litteram dn̄icalem sequētem predictum numerū aureū ꝛ directe procedere per ordinē secundum predicta festa. sed est aduertendum ꝙ nos nō debemus accipere litteram dn̄icalē si directe ponatur post predictum numerum aureū in anno non bissextili. Et in anno bissextili non debemꝰ capere litteram dn̄icalem si immediate sequatur predictum aureum numerum. sed debemꝰ recurrere ad litteram dn̄icalem sitā in secundo loco post predictū numerū aureū Similiter est aduertendum ꝙ in vno quoqꝫ anno bissextili pro septuagesima ꝛ quadragesima si ipsa requirat debemus manere sup priori littera. ꝛ pro alijs festis. scꝫ pasche pēthecostes ꝛ rogationibus debemꝰ ascendere ad superiorē litteraꝫ predicte prioris que littera erit dominicalis. pro predicis vltimis festis mobilibus:

Liber cōpoti cum cōmento finit feliciter.

